

Ormoške novice

V Ormožu ocenili kar 38 sort paradižnika

Besedilo: **Karolina Putarek**

Kmetijska svetovalna služba Ormož je konec avgusta skupaj s Kmetijsko gozdarskim zavodom Maribor pripravila **ocenjevanje različnih sort in tipov paradižnika z degustacijo**, ki ga pripravijo enkrat letno. Letos je bilo ocenjevanje četrto po vrsti, ki je pa za razliko od prejšnji potekalo na ormoški tržnici:

Paradižnik je ena najbolj priljubljenih vrst zelenjave v naši prehrani. Ne le, da je okusen in vsestranski, ampak je tudi poln koristi za zdravje. Paradižnik je verjetno nepogrešljiv na našem jedilniku, saj ga lahko jemo surovega, kuhanega ali popečenega. Poznamo več vrst paradižnika, ki se med seboj razlikujejo tako po barvi kot obliki, medtem ko vse sorte vsebujejo razmeroma enako količino hranilnih vrednosti, četudi se okusi malenkost razlikujejo. Zbra-

ne sorte paradižnikov so ocenjevali tako naključni obiskovalci kot strokovnjaki. Oceniti je bilo treba izgled ploda, barvo, konsistenco, vonj in seveda okus. Rezultati bodo pa v pomoč pridelovalcem, da se bodo – glede na okus potrošnikov – lažje odločali za vzgojo določenih sort, čeprav to ni edini namen takšnega ocenjevanja.

Ocenjevanje ni tekmovalnega značaja, pač pa prinaša možnost za izmenjavo izkušenj, informacije in strokovne nasvete s strani strokovnih delavcev in poznavalcev. Veliko vprašanj so pridelovalci imeli tudi za znano zelenjadarko Mišo Pušenjek, dipl. inž. agronomije, ki je – tako kot zmeraj – z veseljem delila nova spoznanja v zvezi s paradižnikom in nasvete, ki bodo pridelovalcem v pomoč. Pridelovalci so na ocenjevanje prinesli kar 38 vzorcev, kar je bilo tudi za koordinatorico dogodka Branko Majcen iz Kmetijske svetovalne službe Ormož (KGZ Ptuj) prijetno presenečenje.

Tudi letos so na Krčevini brneli starodobni traktorji

Besedilo: **Karolina Putarek**

Foto: **arhiv Društva starodobnikov Miklavž pri Ormožu**

Društvo starodobnikov Miklavž pri Ormožu je drugo nedeljo v avgustu na Krčevini organiziralo tekmovanje v oranju s starodobnimi traktorji in starodobnimi plugi. Za pokale Društva starodobnikov Miklavž pri Ormožu in prehodni pokal Vlada Plohla je letos tekmovalo kar 20 oračev. Prvič so pa letos podelili tudi prehodni pokal Slovenske veteranske avto-moto zveze, saj je tekmovanje veljalo tudi za državno.

Glavni namen takšnih tekmovanj je prikaz bogate tehnične dediščine, ki glede na požrtvovalne ljubitelje starodobnikov ne bo zamrla; gotovo pa gre za še eno prijetno druženje in priložnost za izmenjavo izkušenj s področja ohranjanja starodobne kmetijske mehanizacije. Tekmovanja v oranju s starodobnimi traktorji in s starodobnimi plugi potekajo po vnaprej znanih pravilih, ki jih določi organizator. Najpomembnejša veščina, na katero je pozorna komisija, je ravna in enakomerno globoka brazda, se pravi izgled zorane površine. Globina brazd je za ocenjevalno komisijo sicer nepomembna, pazljivi so pa na vhod in izhod v brazdo. In seveda – tako traktor kot plug morata biti stara najmanj 30 let. Dodatne točke so si pa tekmovalci lahko pridobili tudi z izvirnim oblačilom.

Letos je to bilo že 6. takšno tekmovanje in prvič je veljalo tudi za državno. Da je zanimanje za takšna tekmovanja veliko, dokazuje tudi število obiskovalcev prireditve; k temu je najbrž pripomoglo tudi to, da je tekmovanje te vrste na Krčevini ostaja edino v Sloveniji.

Vse skupaj se je začelo s poskusnim oranjem in to s starinskim plugom, ki ga je bilo potrebno voditi ročno. Gre za opravilo, za

katero je potrebno precej prakse, a tudi moči, saj je takšen starinski plug potrebno tudi pošteno potiskati, predvsem, če so ga nekoč vlekli konji ali krave. A se je kmalu začelo zares. 20 tekmovalcev oziroma 20 starodobnih traktorjev s plugi je začelo z oranjem. Tako kot vsa tekmovanja je tudi minulo na Krčevini potekalo pod budnim očesom Franca Škrjanca, predsednika Slovenske veteranske avto-moto zveze. Franc Škrjanec je pa imel tudi nalogo, da »zaštarta« tekmovanje. Po njegovi zaslugi je tekmovanje letos prvič štelo za državno, saj si želi, da tekmovanje v oranju s starodobno mehanizacijo dobi novo razsežnost. Po uradnem štartu so tekmovalci imeli 2 uri časa, da so zorali njivo dolgo 40 metrov in široko 8 metrov. Po ocenah komisije se je kot tretji najboljši izkazal Jurij Trop, drugi je bil Andrej Lašič, prvi pa Stanko Zebec, ki je osvojil tudi prehodni pokal Vlada Plohla in prehodni pokal Slovenske veteranske avto-moto zveze.

Pozdravljene drage bralke in dragi bralci

Kako hitro je minilo poletje ... Komaj so se šolske klopi malce ohladile, že je prišel 1. september in spet so šolarjih sedli vanje. Eni prvič, drugi so pa samo zamenjali razrede in stopili eno stopničko višje. Skratka, vsem želim veliko otroške razigranosti in veliko uspehov skozi celo šolsko leto.

Letošnje poletje si bomo pa žal zapomnili tudi pa hudih poplavalah, ki so zajele nekatere dele Slovenije. Hitro smo ugotovili, kako nemočni smo. Narava dela po svoje in nič je ne more ustaviti, lahko samo plaho opazujemo in upamo, da nas ujme in nesreče ne dobijo. Vendar smo kljub vsej nesreči, ki so jo doživeli ljudje, lahko ponosni v prvi vrsti na naše gasilce, ki so bili takoj pripravljeni pomagati, bili prvi tam – tam, kjer je bilo najhuje. Zato jim izrekam veliki HVALA za vse storjeno in vso pomoč. Niso se pa izkazali samo gasilci; tukaj na tem mestu so prav tako vsi prostovoljci in posamezniki, ki so bili pripravljeni pomagati, vsa društva, ki so organizirala humanitarno pomoč, skratka vsakdo, ki je kakorkoli pomagal ljudem v stiski. Upamo in želimo si, da bo takih nesreč čim manj.

Kljub vsem vremenskim nepravilnostim se je pa čez poletje na Ormoškem odvijalo veliko lepih dogodkov in prireditev. Sredi junija so na svečani akademiji ob 750-letnici prve pisne omembe Ormoža in ob 4. občinskem prazniku podelili občinske plakete zaslužnim občanom, na Kogu so izbrali novo vinsko kraljico, na Krčevini so tekmovali v oranju s starodobnimi traktorji, odvijalo se je kar nekaj koncertov in seveda so, kot se za letni čas spodobi, na Svetinjah postavili tudi klopotec, ki že veselo oznanja čas trgatve. Ne smemo pa pozabiti tudi na objavo na zadnjih straneh Ormoških novic – zbiranje prijav za preglede vinogradov za potrditev pojava zlate trsne rumenice v zvezi s finančnim nadomestilom.

In čisto na zadnji strani še povabilo na naše letošnje martinovanje.

Novice so zapolnjene do zadnjega kotička. Najde se polno zanimivega branja.

Želim vam lepo jesen, veliko lepih sončnih dni in naj se čim lepše obarva s pisanimi jesenskimi barvami.

*Lepo vas pozdravljam
Alenka Lah, odgovorna urednica*

*Botra jesen že v deželo prihaja,
z dežjem in vetrom nam rada nagaja.
V polje in gozd je že urno zavila,
barve jesenske poudarila.
S kapljico rose je barve zmešala,
kaplje dežja pa še zraven dodala.*

Kolofon

Uredniški odbor si pridruže pravico spremembe naslovov, izbire in krajšanja člankov.

Izdajatelj: : Občina Ormož, Ptujška c. 6, 2270 Ormož.

Odgovorna urednica: Alenka Lah.

Uredniški odbor: Nino Miličič, Klara Kosi, Nives Petek.

Lektoriranje: Marinka Vnuk.

Naklada: 4250 izvodov.

Tisk: Tiskarna Ekart, d. o. o., Spodnje Jablane 19, 2326 Cirkovce,
www.tiskarna-ekart.si

Glasilo Ormoške novice je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 1390. Glasilo prejema brezplačno vsa gospodinjstva v občini Ormož.

Obvestila uredniškega odbora

Naslednja številka bo izšla predvidoma **decembra 2023**. Prispevke lahko pošiljate v digitalni obliki ali na e-mail: alenka.lah@ormoz.si, lahko pa jih osebno prinesete na sedež Občine Ormož. Za morebitne informacije smo vam na voljo na telefonski številki 02/741 53 18.

Glede na predviden izid naslednje številke vas prosimo, da pošljete prispevke **najkasneje do 30.11.2023**. Prispevki naj bodo podpisani in opremljeni s fotografijo dogodka. Vsi prispevki so pred objavo lektorirani.

Dosedanjim avtorjem prispevkov se zahvaljujemo za pomoč pri oblikovanju našega glasila in upamo na ponovno sodelovanje.

Izgradnja tehnološkega parka Ormož

Besedilo in foto: **Občinska uprava**

Občina Ormož je bila s projektom Izgradnja tehnološkega parka Ormož uspešna na javnem razpisu Ministrstva za kohezijo in regionalni razvoj za 100-odstotno sofinanciranje projektov oz. do 1.600.000,00 EUR ekonomsko-poslovne infrastrukture na obmejnih problemskih območjih v letih 2023 in 2024.

Projekt bo v obdobju 2023-2024 sofinanciran v višini 1.600.000,00 EUR.

Programsko gre za poslovno-proizvodni objekt:

- V pritličje objekta bodo umeščeni prostori, namenjeni proizvodnim procesom oz. industrijskim dejavnostim različnih panog, s pripadajočimi spremljevalnimi prostori (priročnimi skladišči, garderobami in sanitarijami). Proizvodni prostori bodo namenjeni predvsem obdelavi različnih kovin in lesa. Načrtuje se umestitev CNC strojev, stružnic ipd. Predvidena je tudi trgovina za prodajo izdelkov (na drobno) in razstaveni prostor (za predstavitev narejenih izdelkov).
- V nadstropje objekta bodo umeščeni predvsem pisarniški prostori. Načrtovani sta tudi sejna soba za sestanke in dve predavalnici, namenjeni izobraževanju.

Predviden objekt Tehnološkega parka bo etažnosti P+1. Obe etaži objekta bosta pravokotne zasnove, pri čemer bo pa zgornja etaža izvedena zamaknjeno glede na spodnjo etažo in sicer se bo ta zavrtela pod kotom 10 stopinj. Pod zamaknjениm delom je v pritličju načrtovan pokrit podest pred vhodom v objekt, v nadstro-

pju bo pa izvedena pohodna streha – terasa. Tlorisne dimenzije pritlične etaže so 50,30 m x 20,30 m.

V petek 25. 8. 2023 ob 13. uri je v sejni sobi Občine Ormož potekal svečani podpis gradbene pogodbe za izgradnjo Tehnološkega parka Ormož z izvajalcem Cestno podjetje Ptuj d. d.

Pogodbo sta podpisala župan Občine Ormož Danijel Vrtnjak in direktor Cestnega podjetja Ptuj d. d. Boris Medved. Vrednost del po pogodbi znaša 4.135.669,69 EUR z zajetim DDV. Plačilo pogodbene vrednosti se bo v letu 2023 vršilo predvidoma do višine 2.000.000 EUR brez DDV, ostanek pa v letu 2024. Izvajalec je že bil uveden v delo. Rok za izvedbo del je najkasneje do 30. 9. 2024.

Gradnja prizidka in rekonstrukcija vrtca v Miklavžu pri Ormožu

Predmet projekta zajema rekonstrukcijo oz. obnovo obstoječega dela vrtca ter izvedbo prizidave. Obstoječi vrtec, ki se rekonstruira, je maksimalnih tlorisnih dimenzij cca. 15,26 m x 25,79 m.

Prizidava se izvaja na južni strani obstoječega vrtca, kjer sta predvideni dve igralnici z lastnimi sanitarijami, večnamenski prostor s shrambo za rekvizite, predprostor in komunikacije z garderobami. Predvidena prizidava bo razgibanega pravokotnega tlorisa maksimalnih zunanjih tlorisnih dimenzij 25,54 m x 16,73 m in terase.

Prizidava vrtca bo v eni etaži, kot povečanje kletnih prostorov, ki

so na nivoju igralnih površin. V obravnavani objekt so predvideni štirje vhodi, vhod v pritličje z vzhoda za šolske prostore in z zahoda za knjižnico ter v kleti vhod v vrtec na vzhodu v prizidku in stranski vhod za servisne prostore na jugu obstoječega objekta. Investicija se izvaja z lastnimi sredstvi v letu 2023 in 2024 v skupni vrednosti 1.502.532,30 EUR. Izvajalec del je Komunalno podjetje Ormož d. o. o. Zaključek del je predviden do 30. 9. 2024.

Grad Ormož in park v arhitekturni, digitalni in hortikulturni preobrazbi

Občina Ormož je bila lani uspešna na razpisu s projektom Grad Ormož in park v arhitekturni, digitalni in hortikulturni preobrazbi. Ocenjena vrednost glede na investicijsko dokumentacijo znaša 1.585.817,39 EUR z DDV, od tega je sofinanciranje s strani Ministrstva za kulturo in EU (NextGenerationEU) v sklopu Načrta za okrevanje in odpornost v vrednosti 1.299.850,33 EUR. Predmet projekta Grad Ormož in park v arhitekturni, digitalni in hortikulturni preobrazbi obravnava zamenjavo oken stavbe Grad Ormož, revitalizacijo in ureditev dostopnosti obrambnega stolpa ormoškega gradu, popravilo grajskih ur in nabavo dveh zvonov, zasaditev parka in postavitve nove urbane opreme ter interpretacijo kulturne dediščine za potrebe povezovanja in oplemenitenja turistične ponudbe.

Trenutno poteka zamenjava oken na grajski stavbi. Izvedla se bo demontaža starega stavbnega pohištva na fasadi, sanirale se bodo tudi notranje okenske in vratne špalete, prav tako se bo izvedla tudi fina sanacija okenskih in vratnih špalet. Pogodbena vrednost znaša 288.187,79 EUR, dela bo pa opravil izvajalec LESNINA MG OPREMA d. d..

Sanacija mostu čez odvodni kanal HE Formin v Cvetkovcih

Občina Ormož sofinancira sanacijo mostu čez odvodni kanal HE Formin v Cvetkovcih. Vrednost celotnega projekta znaša 672.648,96 EUR brez DDV, od tega Občina Ormož sofinancira v višini 74.735,84 EUR brez DDV. Glavni naročnik del je DEM, izvajalec del pa RGP d. o. o. V sklopu sanacije mostu se bo izvedla obnova celotne razporske konstrukcije mostu, sanacija voziščne konstrukcije, novi hodniki in ograje.

S kolesom v šolo: postavitve kolesarnic pri vseh osnovnih šolah na območju LAS UE Ormož

Operacija S kolesom v šolo spodbuja ozaveščanje pomena varovanja okolja in prilaganja na podnebne spremembe s tem, da promovira t. i. zeleni prihod v šolo, tako šolarjev kot tudi njihovih učiteljev. Operacija je rezultat vzpostavljenega partnerstva med Razvojno raziskovalnim centrom RRC Ormož, občinami Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž ter šolami, ki delujejo na območju LAS UE Ormož.

V okviru izvajanja operacije so se postavile kolesarnice pri šolah na območju LAS UE Ormož. Pričakuje se, da bodo prvenstveno urejene kolesarnice še bolj motivirale učence, učitelje in ostale obiskovalce šol za zelen prihod v šolo.

Vrednost izvedbe vseh del celotne operacije znaša 71.892,82 EUR, od tega je 32.330,45 EUR sofinanciranih s strani Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Obnova parketa v Gradu Ormož

Občina Ormož je bila uspešna na razpisu Ministrstva za kulturo in je pridobila sredstva za obnovo parketa v dvorani Gradu Ormož, v kateri je bil dotrajan parket. Vrednost investicije znaša 44.258,55 EUR in je v celoti financirana s strani Ministrstva za kulturo. Rok izvedbe je do 30. oktobra 2023.

Modernizacija cest

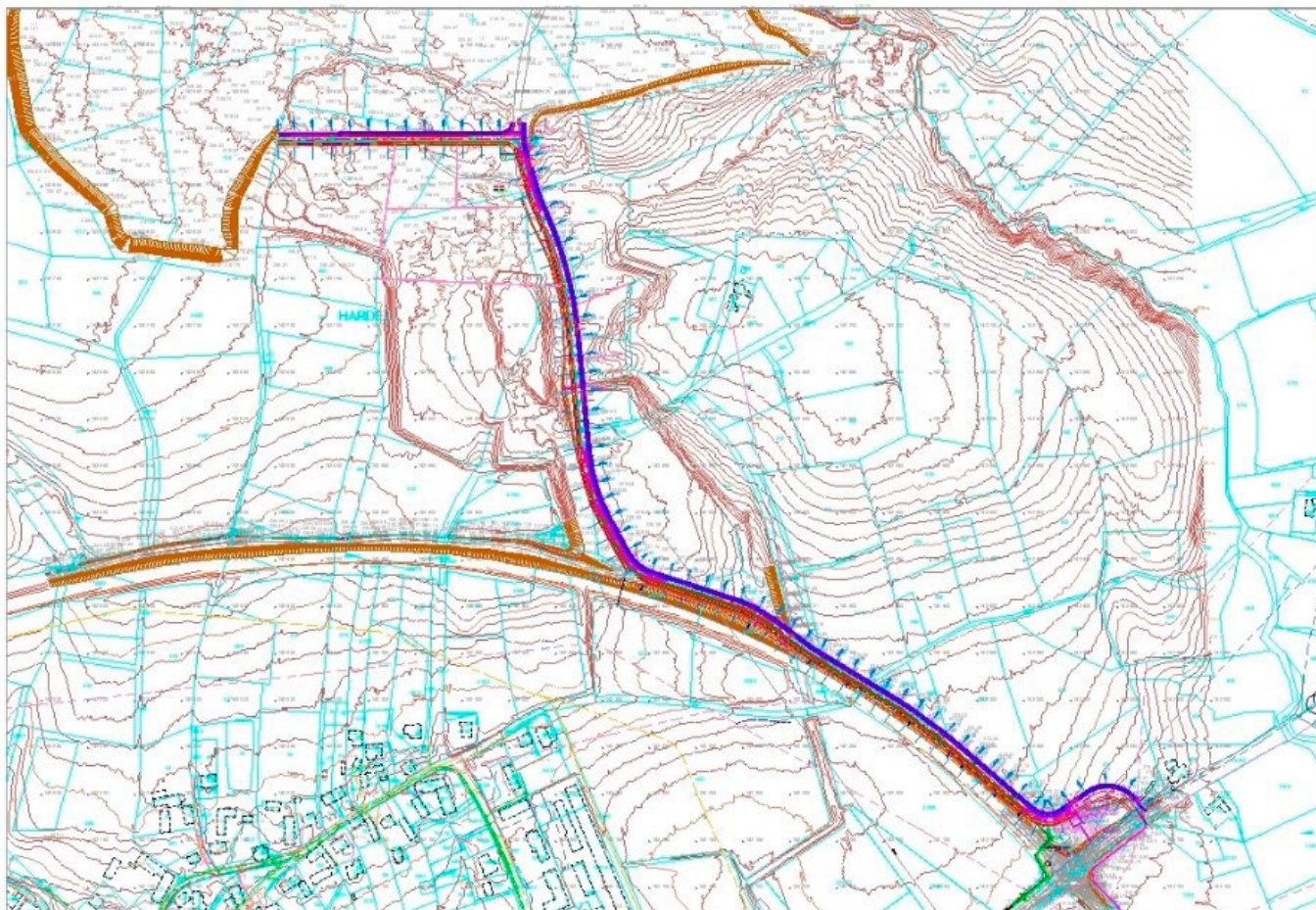
Modernizacija cest v letu 2023 zajema naslednje odseke: JP 802 661 odsek Stanovno, JP 802 981 odsek Pavlovski Vrh, JP 804 271 odsek Lešnica-Litmerk, JP 804 281 odsek Lešnica-Strezetina, JP 804 487 odsek Novakova cesta, JP 804 501 odsek Lešnica-Strezetina, rekonstrukcija mostu na LC 302 021 Ormož-Koračice v kraju Lešnica. Obnovo cest in mostu izvajata podjetji KP Ormož in CP Ptuj v vrednosti 780.709,76 EUR.

Komunalna ureditev ekonomske-poslovne cone Glinokop

Občina Ormož je bila uspešna pri pridobivanju nepovratnih sredstev s strani Ministrstva za kohezijo in regionalni razvoj s projektom Komunalna ureditev ekonomske-poslovne cone za 100-odstotno sofinanciranje projektov oz. do 1.600.000,00 EUR ekonomske-poslovne infrastrukture na obmejnih problemskih območjih v letih 2023 in 2024. Investicija bo tako v tem obdobju sofinancirana v višini 1.600.000,00 EUR.

Investicija zajema izgradnjo infrastrukture, ureditev vodovodnega in kanalizacijskega omrežja, elektro inštalacij, telekomunikacij, javne razsvetljave, plina ter ustreznih cestnih povezav in priključkov. Navedena infrastruktura je potrebna za nadaljnji uspešen gospodarski razvoj občine in regije.

Dozidava in ureditev okolice mrliške vežice Kog

V sklopu del je bila izvedena ureditev okolice mrliške vežice, ki zajema položitev tlakovcev, izvedbo betonskega zidu z ograjo, ureditev odvoda meteornih vod in ponikanje le-teh. Prav tako je bila izvedena delna obnova in dozidava mrliške vežice. V sklopu

navedenih del je bila izvedena dozidava vežice v površini cca 20 m², na novo se je izvedla in delno obnovila osvetlitev prostorov, zamenjava stavbnega pohištva, izvedba opleska fasade in notranjih sten. Gradbena dela je izvedel Franc Škorjanec s. p. Celotna vrednost investicije znaša 93.894,76 EUR z DDV.

Na Svetinjah je letos klopotec spet postavilo Turistično kulturno društvo Ivanjковci

Besedilo in foto: **Karolina Putarek**

Vokviru krajevnega praznika, ki v avgustu in vse tja do sredine septembra poteka v krajevni skupnosti Ivanjkovci, je na praznik Marijinega vnebovzetja potekala tudi prireditev Pozdrav trgatvi s postavitvijo klopotca. Po petih letih se je prireditev iz Cerovca spet vrnila na Svetinje.

Turistično kulturno društvo Ivanjkovci tradicionalno na veliko mašo, 15. avgusta, pripravi prireditev Pozdrav trgatvi, ki je namenjena postavitvi klopotca. Kot običajno se vse skupaj prične z mašo, ki je potekala v cerkvi Vseh svetnikov na Svetinjah. Praznično mašo je daroval tamkajšnji župnik Jožef Rainer. Marijino vnebovzetje (veliki šmaren, velika maša) je najstarejši Marijin praznik. Kristjani so ga obhajali že v 5. stoletju in predstavlja spomin na dan, ko je sveta Marija zaključila svoje zemeljsko življenje.

Uradni del prireditve je bil takoj po zaključeni maši. V pozdrav zbranim je zaigrala Ljudska godba Ivanjkovci, pozdravila jih pa predsednica TKD Ivanjkovci mag. Tanja Vaupotič. Sledil je blagoslov delov klopotca, ki so jih pred postavitvijo zložili tik ob cerkvi. Blagoslov je služil za dober potek postavitve, za dober pridelek in zdravje ljudi ter v izogib naravnim ujmam in nesrečam. Zbrani so se po blagoslovu odpravili na prizorišče, kjer je bilo že vse pripravljeno za vrhunec dogodka. Zbrane sta najprej pozdravila vinski kralj Jeruzalemsko Ormoških gorc Tilen Sedlak, ki je spregovoril o tradiciji pridelovanja vin in o ohranjanju običajev,

povezanih z njo, ter predsednik KS Ivanjkovci Anton Zdravec, ki se je zahvalil vsem, ki so bili pripravljeni sodelovati pri organizaciji dogodka. Program in potek del pri postavitvi klopotca je povezoval Branko Fifnja. Čast, da ga postavi, je pa pripadla mladima junakoma Niku Veberju in Žigi Potočniku.

Tako je turistično kulturno društvo, na predlog nove predsednice TKD Ivanjkovci mag. Tanje Vaupotič, po petih letih prireditve iz Cerovca Stanka Vraza spet pripeljalo na Svetinje. »Gre za tradicijo postavljanja klopotca na Svetinjah in potrjeno mnenje, da Svetinje, kot atraktivno lokacijo ob vinsko-turistični cesti, obišče več ljudi,« je spremembo pojasnila predsednica.

Pozdrav trgatvi s postavitvijo klopotca, ki so ga letos spet družno postavili na Svetinjah, je le ena izmed prireditve v času krajevnega praznika v Ivanjkovcih. Kot je povedal predsednik Anton Zdravec, so domača društva pripravila kar 16 družabnih dogodkov, s katerimi so pričeli 5. avgusta. Različnih dogajanj pa vse do 12. septembra ni zmanjkalo.

JERUZALEM
SLOVENIJA

Spoznavanje z vinom z vinskim akademikom Kristijanom Nedogom

Besedilo in foto: **Karolina Putarek**

Med dogodki letošnjega festivala Poletje na Kogu sta bili tudi delavnici, ki so ju naslovili Spoznavanje z vinom. Delavnici je pripravil vinski akademik Kristijan Nedog, diplomant WSET, kar je kratica za vodilno svetovno organizacijo s področja izobraževanj o vinu. Če kje, so takšne strokovno-družabne delavnice na Kogu vedno dobrodošle. Namen delavnice je bil spoznavati vinski svet skozi oči vinskega akademika Kristijana Nedoga. »Gotovo, da gre za tematiko, ki se nikoli ne konča,« je še pred začetkom druženja oziroma delavnic dogodek napovedal predsednik TKD Kog Drago Lukman, zato bi festival Poletje na Kogu težko minil brez kakšne takšne delavnice.

»V Sloveniji je posebna ljubezen do vina že od nekdaj prisotna. Pridelava vina se je na slovenskem ozemlju začela že v času Rimljanov. Vinogradništvo in vinarstvo pa nikoli nista bila samo delo, ampak tudi strast, večno raziskovanje in iskanje, zato so različna nova spoznanja najbrž vedno dobrodošla za vse generacije, tako za ljubitelje kot poznavalce.

Kristijan Nedog o vinu - kot osrednji pijači zahodne civilizacije, o kulturi pridelovanja in pitja vina ter o tesni povezanosti vina z zgodovino in življenjem ljudstev skozi čas - govori z nalezljivim navdušenjem. Sploh pa, ker je predaval v pristni prleščini, kljub temu da - razen knjižne slovenščine - govori še 6 svetovnih je-

zikov. Po poklicu je zdravnik, specialist psihiater, znanja o vinih so ga pa zanimala že od nekdaj. Kot je povedal, se je različnih strokovnih predavanj tako doma kot po svetu

vedno rad udeleževal in se učil od največjih poznavalcev vin in vseh resnic o vinih, končno pa diplomiral na WSET, kar je kratica za Wine and Spirits Education Trust. Izobraževalna ustanova ima sedež v Londonu. Ustanovljena je bila leta 1969 kot neprofitna organizacija. Njeno poslanstvo je razvijati in zagotavljati možnosti usposabljanja predvsem za industrijo vina in žganih pijač, a tudi splošna znanja o vinih in njegovi pridelavi.

V času letošnjega festivala Poletje na Kogu je tamkajšnje TKD pripravilo dve delavnici oziroma predavanji Spoznavanje z vinom, ki ju je vodil Kristijan Nedog. Znano je, da je na Kogu vrsta pridelovalcev odličnih vin, ki pa - o vinih - še vedno radi slišijo kaj novega tudi z zornega kota morda filozofskega pogleda na vino. Delavnica, ki je bila sestavni del obeh predavanj, je pa predstavljala igranje z okusi, priokusi, barvami in toni različnih vin. Namenoma iz kleti Verus in Herga, ki ne delujeta na Kogu ...

Rebeka Čurin je nova kogovska vinska kraljica

Besedilo in foto: **Karolina Putarek**

Vinski festival v okviru festivala Poletje na Kogu je ena množičnejših prireditev, ki v okviru festivala poteka na prostem, pred tamkajšnjim domom krajanov.

Poleg gostov od vsepovsod so se festivala vina udeležili domači vinogradniki, Vinski vitezi omizja Ptuj-Ormož ter vinske kraljice Slovenije in vseh šest nekdanjih kogovskih vinskih kraljic ter kogovski kralj, ki se mu je letos iztekel mandat.

Zbrane je najprej pozdravil predsednik TKD Kog Drago Lukman in vsem zbranim zaželel dobrodošlico ter k besedi povabil župana Občine Ormož Danijela Vrtnjaka, ki je pohvalil pestrost prireditev v okviru Poletja na Kogu in trud organizatorjev.

Prireditev so nadaljevali z razglasitvijo rezultatov ocenjevanja domačih vin, ki je potekala pod naslovom To vino je bilo pridelano na Kogu. Komisija, ki so jo sestavljali vrhunski domači

enologi z Lidijo Ruško na čelu, je letos ocenila kar 44 vzorcev vin 15 vinogradnikov in jim dodelila 1 srebrno in kar 39 zlatih ter 4 velike zlate medalje. Najboljše ocenjeno vino, ki si je prislužilo vseh 20 možnih točk, je bil traminec suhi jagodni izbor letnik 2020 iz kleti PRA VinO. Le nekaj stotink točke manj, kar 19,63, je pa prejel traminec izbor letnik 2021 iz kleti Mateja Plemeniča.

Del minulega festivala vina je bila tudi postavitvev klopotca, ki je v tem času v vinogradih nepogrešljiv. Postavili so ga člani folklorne skupine TKD Kog, ki so delo opravili ob pesmi in ple-su ter prleški južini.

Višek prireditve je bilo ustoličenje nove, 8. kogovske vinske kraljice. Dosedanjega vinskega kralja Jakoba Lukmana je na prestolu zamenjala **Rebeka Čurin**. Dvoletni mandat je novookronani vinski kraljici začel teči takoj po prisegi. »Prihaja čas novih izkušenj,« je povedala v nadaljevanju, z željo, da bo kar se da dostojno predstavljala svoj vinski okoliš.

Po uradnem delu so obiskovalci festivala ocenjena vina imeli možnost poskusiti, ostal je še čas za druženje ob prepevanju vokalne skupine Kogovski dečki in ob lahkotni glasbi znanega glasbenika Tomija Kozarja.

Kamnito kladivo

Besedilo in foto: **Ciril Ambrož**

Zgodovina je veliko pozabila, legende tistega časa so se izgubile v kdove koliko jezikih, ki so se tu govorili od davnine, ostali so pa izdelki, stari tisočletja, ki se v sedanjosti pojavijo na površju, ko jih plug izvrže in dež opere, da jih pogledi zaznajo in prepoznajo, da lončevina ni nova in da je kamen nekaj posebnega.

Letos je bilo obilje dežja in spiranja zemlje, njiva je bila spomladi obdelana in kot že velikokrat sem šel pogledat, če se je kaj pokazalo. Semena so že vzkli, toda zeleno je bilo še v manjšini, blato se je še prijemalo na škornje, ko sem raziskoval od vrste do vrste, tu in tam kos lončevine iz neolitika, grobe z veliko peska, kakšen spodnji rob posode, gladka površina z oboda, kakšen kos gornjega roba ali del ročaja. Toda nič večjega, saj sedANJI način obdelave z močnimi rotacijskimi branami vse zdrobi na drobno in za ljubitelje tistega časa zgodovine ostane bolj malo.

Ko sem že drugič prehodil njivo, mi je pogled zastal na zelenem oglatem kamnu, ki je po barvi obetal, po obliki pa ne, saj je bil zunaj gladki del velikosti kakšnih 5x6 cm. Težko sem ga s prsti odgrebel in izvlekel, ko sem ga pa obrnil, mi je zaigralo, saj je bila na spodnji strani 3 cm debelega kamna nakazana luknja polna blata in se seveda ni videlo, kako globoka je. S palčko sem jo očistil, s prstom se otipal popolno gladkost in globino, ki je izmerjena 25 mm, premer luknje pa je 13 mm. Ko sem ga doma opral, se je

tudi na drugi gladki strani pokazala sled začetka vrtanja. Arheolog Franci mi je rekel, da sem mu ga prehitro odnesel, da bi lahko skozi prevrtal ...

Kdo je bil, seveda ne vemo in ne bomo, vemo pa, da je bil spreten, da je poznal kamnino, ki je dovolj trda in trdna, da rabi pravi les in kremenov pesek, vsaj dva dni dela, primeren les za ročaj, srobot za vezanje in potem bo orodje služilo namenu. Seveda so nastajale tudi sekire, kopače, klini in druga fino obdelana orodja, ko je bilo do železa še tisočletja dolgo, baker in bron sta se sicer križala s kamnitim orodjem, vendar so se prednosti in slabosti vseh materialov dopolnjevale ter nadomeščale predvsem slabosti drugih. Rude za kovine so bile daleč in tudi do kamnin je bila dolga pot, saj so prodišča daleč, kamnolomi pa še dlje. Tu se postavlja obilje vprašanj, odgovori so le v izdelkih, skozi katere je bilo zlite precej energije, znanja, spretnosti in uka.

Voda po dolini se je tedaj leno vila, bilo je dovolj, kakor tudi jajc v gnezdi in lesa v okolici za kratko življenje tistega časa. Nekaj je pa gotovo. Časi so bili tedaj toplejši, kot so danes, saj si ne bi postavili domovanj na najbolj hladnem delu doline. Slana in sneg se tu, kjer je bila naselbina, nazadnje stopita.

Svet se vrtil naprej, kot se je vrtel stržen, obsut s kremenovim peskom in zalit z vodo.

Dobrodelni akustični večer Kogovskih dečkov

Besedilo: **Darja Žganec Horvat**

Foto: **Andi Vuk**

V sklopu festivala Poletje na Kogu je dan pred veliko mašo v prekrasnem naravnem ambientu, v enem izmed najlepših slovenskih vaških jeder, potekal dobrodelni akustični večer pod zvezdami. Nastopili so Kogovski dečki in glasbeniki, ki so poskrbeli za nepozabno glasbeno kuliso.

Koncert je pokazal veliko srce Prlekov, Kogovčanov in obiskovalcev od blizu in daleč – nastopajoči so se namreč skupaj z organizatorji odločili, da bodo v duhu solidarnosti ves izkupiček od prostovoljnih prispevkov namenili pomoči potrebnim ljudem po katastrofalnih poplavah.

Zvečer je bilo na prizorišču med kogovsko cerkvijo in osnovno šolo videti številne zadovoljne ljudi, od najmlajših pa do najstarejših, ki so ob nastopu mladih pevcev, »potomcev« nekdanjega Okteta Bolfenk, zavzeto aplavdirali, peli in se veselili. Nadvse ponosen nad uspešno izvedbo in številno publiko je bil tudi predsednik KS Kog, Slavko Bedekovič, ki je povedal: »Kogovski dečki so nam nocoj na Kog pripeljali Dalmacijo, Cankarjev dom in Dunaj.« Njihov izbor pesmi v priredbah Aleša Lubija in Leona Laha je namreč ubrano zvenel tako v a cappella izvedbi, kot tudi ob mojstrski spremljavi benda, v katerem so si instrumente podajali Darko Golubič, Jože Zadavec in Jernej Brunčič. Program je spretno povezovala moderatorka Janja Hozner Borko.

Njihov umetniški vodja je že od samega začetka odličen glasbenik, glasbeni pedagog na ormoški gimnaziji, profesor Aleš Lubi, ki je na svoje fante zelo ponosen: »Na začetku sem bil največji

izmed njih, sedaj sem pa naenkrat najmanjši. Redko kje najdeš takšne fante, ki tako složno stopijo skupaj in vse pripravijo sami: od odra, do razsvetljave, ozvočenja ... Veliko svojega prostega časa namenijo za to, da lahko razveseljujejo številne, ki imajo radi lepo pesem.«

Koncerta se je po napornem dnevu, preživetem s skupino ormoških prostovoljcev in gasilcev ob dnevu solidarnosti v Ravnah in Črni na Koroškem, kjer so pomagali odpravljati posledice uničujočih poplav, udeležil tudi ormoški župan, Danijel Vrtnjak: »Lahko smo ponosni na Kogovske dečke, saj se njihov glas res že čuje v deveto vas, pričarali so nam zares čaroben večer z veliko dobrodelno noto. Kot župan sem ponosen na vse to.«

»Akustični večer Pod zvezdami nam bo ostal v najlepšem spominu ravno zaradi vas, saj ste se s svojo udeležbo poklonili našemu trdemu delu v preteklih mesecih. Pogled na ljudi, ki so si z nasmehom na obrazih previdno izbrali svoj kotiček pod zvezdami in uživali v naši glasbi, je neprecenljiv. Z vašo pomočjo smo zbrali 4.400 evrov, katere bomo v celoti namenili tistim, ki so jih prizadele poplave. Iskrena hvala!« so po uspešnem koncertu povedali Kogovski dečki.

Koncert v Miklavžu pri Ormožu razveselil našo nekdanjo sokrajanko!

Besedilo in foto: **Mirko Fekonja**

Prostovoljno gasilsko društvo Miklavž pri Ormožu je v petek, 18. avgusta, priredilo izjemen in čustven koncert poimenovan Koncert pod orehi. Ta koncert je bil na prostem v centru Miklavža pri Ormožu in bil zelo dobro obiskan, saj ga je obiskalo okrog 700 obiskovalcev vseh starosti. Na letošnjem koncertu so nastopili zaželeni Kvatropirci in zelo priljubljena klapa Šufit iz Splita. Na koncertu smo zbirali denar za družino iz Spodnjega Krapja, z namenom pomagati naši nekdanji sokrajanki Karmen Kelenc iz Sp. Krapja. Zahvaljujemo se vsem, ki ste nas obiskali na koncertu, in še posebej tistim, ki ste prispevali prizadeti družini. Kot smo dali obljubo, smo družini, ki so jo prizadele poplave, izročili donacijo, ki se je zbrala na koncertu. Zahvaljujemo se tudi Slikopleskarstvu Jurkovič iz Vinskega vrha, ki je podarila mladinsko sobo in barvo za oplesk stanovanja.

Predsednik PGD Boštjan Kosajnc in poveljnik Benjamin Fekonja sta predala donacijo naši nekdanji sokrajanki.

Zaslužnim občanom podelili srebrno in dve zlati občinski plaketi

Besedilo in foto: **Karolina Putarek**

Na svečani akademiji ob 750-letnici prve pisne omembe Ormoža in ob 4. občinskem prazniku občine Ormož sredi junija so župan Danijel Vrbnjak, podžupan Zlatan Fafulič in direktorica Občinske uprave Milena Debeljak zaslužnim občanom podelili občinske plakete. Podelili so srebrno in dve zlati plaketi.

Srebrno plaketo Občine Ormož za leto 2022 je prejela Hinka Hržič.

Hinka Hržič je plaketo prejela na predlog Društva kmečkih žena občine Ormož. Prav Hinka Hržič je namreč tista, ki je članice devetih aktivov kmečkih žena, ki so delovali po krajevnih skupnostih današnjih občin Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž leta 1995 združila v Društvo kmečkih žena, ki je danes eno prepoznavnejših in aktivnejših društev v občini. Na začetku jih v društvu bilo 50, danes društvo šteje čez 250 članic, kar je velika zasluga Hinke Hržič, ki je vedno izhajala iz zavedanja, da je prav, da se kmečke žene izobražujejo in na različnih srečanjih izmenjujejo svoje izkušnje iz življenja ter ponudbe na podežlju. Hinka Hržič je tista, ki društvu še danes odpira številne poti na razstave,

kjer lahko razstavijo in promovirajo svoje kulinarčne ali druge izdelke, tako po najimenitnejših kulinarčnih in drugih razstavah po Sloveniji kot v tujini. V tem času članice na pobudo Hinke Hržič zbirajo avtohtone recepte sezonskih jedi iz Prlekije, tudi za vrsto pogač, ki jih poznamo samo v Prlekiji, saj imajo v načrtu izdajo kuharske knjige.

ZLATO plaketo Občine Ormož za leto 2022 je prejelo PGD PODGORCI

PGD Podgorci je društvo I. kategorije, ki zagotavlja požarno varnost v kraju Podgorci, v delu vasi Osluševci, Cvetkovci in Sodinci. Poleg številnih aktivnosti PGD Podgorci od leta 2010 veliko svojega truda vlaga v priprave na gasilska tekmovanja. Danes imajo Člani A že dva državna rekorda v vaji CTIF. Leta 2017 so prvega dosegli na tekmovanju GZ Slovenije v Ormožu s časom vaje 28, 45 sek. Nato so istega leta na tekmovanju GZ Slovenije v Žižkih izboljšali svoj rekord, kjer pa je bil čas vaje 28, 13 sek. Leta 2016 so prvič organizirali tekmovanje za pokal GZ Slovenije in to na Atletskem stadionu v Ormožu. Tekmovanje vsako leto organizirajo še danes, udeleži se ga okrog 400 gasilcev iz cele Slovenije.

V letih 2019 in 2021 so osvojili pokal GZ Slovenije, leta 2021 so bili državni podprvaki. Zmagali so na mednarodnem tekmovanju v Postojni in osvojili motorno brizgalno. Leta 2022 so pometli s slovensko konkurenco na izbornem tekmovanju za GASILSKO OLIMPIADO v CELJU. Uspelo jim je priti v družbo 3000 gasilcev tekmovalcev iz vsega sveta. Vse to pa je bilo poplačano z osvojitvijo III. mesta in BRONASTO medaljo. »Ni krajana, ki ne bi bil ponosen na naše člane A,« so predlagatelji **TURISTIČNO DRUŠTVO PODGORCI** zapisali v svojem predlogu za občinsko plaketo, prepričani, da si jo zaslužijo.

ZLATO plaketo Občine Ormož za leto 2022 je prejel JOŽE RAKUŠA

JOŽEF RAKUŠA, upokojeni novinar in soustanovitelj Radia Ormož, iz Ormoža ter vzornik mnogim domačinom, ki so šli in še danes hodijo po njegovih poteh novinarstva oziroma informiranja javnosti v domači občini in širše, je plaketo prejel na predlog KTV ORMOŽ, RADIA PRLEK in KS ORMOŽ. Že kot dijak in kasneje kot študent je bil aktiven družbeno-politični delavec. Leta 1969 je postal predsednik takratne Občinske konference zveze socialistične mladine Slovenije v Ormožu.

S sekretarjem te mladinske organizacije Antonom (Tončekom) Prapotnikom sta kmalu prišla na idejo, da bi Ormož lahko imel svojo lokalno radijsko postajo. Lotila sta se zahtevnega dela organizacije vsega potrebnega. Poskrbela sta za vsa dovoljenja in soglasja, Jože Rakuša je dosegel vrsto kompromisnih rešitev s takratnim Radiem Ljubljana, ki so omogočile uraden začetek delo-

vanja radia Ormož. Za vzpostavitev potrebnih tehničnih pogojev za radijsko postajo sta pomagala radioamater in lastnik radijskega oddajnika Ivan Švajgl ter Srečko Voršič, ki je imel servis za popravilo elektronskih aparatov.

Tako se je 1. januarja leta 1970 radio Ormož prvič oglasil. Jože Rakuša je takrat poleg vseh ostalih nalog v zvezi z delovanjem radia Ormož delal tudi kot novinar, kar je zanj

postala odskočna deska v svet novinarstva. Ko je kasneje istega leta na Ptujski tednik (danes Štajerski tednik), poslal svojo prvo reportažo, so ga povabili k sodelovanju in ga redno zaposlili.

Z željo, da bi se pomembne novice iz ormoškega konca širile po Sloveniji, je občasno kakšno poslal na časnik Večer. Posledično mu je vodstvo Večera slaba štiri leta kasneje ponudilo stalno zaposlitev pri tem časopisu. Ker je delal veliko in dobro, so ga pri Večeru kmalu imenovali za samostojnega dopisnika – urednika za takratno občino Ormož, Ljutomer, Gornjo Radgono in nekaj časa tudi za Mursko Soboto in Lendavo, s sedežem v Ormožu.

Tako Ptujski tednik kot Večer sta v času aktivne delovne dobe Jožeta Rakuše bila polna novic iz Ormoškega območja, kar je obema časopisoma prinašalo večje število bralcev iz tega območja. Današnje občine Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž so skozi njegove članke postale bolj prepoznavne, tudi zato, ker so v času njegovega delovanja časopisi bili zelo verodostojni in največkrat tudi edini vir novic.

Skrivnostni svet Ormoških lagun

Besedilo in foto: **Maja Botolin Vaupotič, RKS OZ Ormož**

Prvi teden v mesecu juliju je, v organizaciji RKS OZ Ormož in Medobčinske LAS Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž ter ob pomoči Naravnega rezervata Ormoške lagune (NROL), potekal že 21. raziskovalni tabor za mlade, letos pod imenom Skrivnostni svet Ormoških lagun.

Razlog, da smo se tudi letos odpravili »na teren«, sta bogata in peštra narava NROL, ki ponuja veliko možnosti za raziskovanje in spoznavanje različnih vrst živali in rastlin, ki jih drugje po svetu poznajo le iz knjig. Ob tem pa ne gre zanemariti dejstva, da je stik z naravo zelo pomemben za razvoj, zdravje in dobro počutje otrok in odraslih.

Osem udeležencev je, s pomočjo biologov, spoznavalo svet dvoživk, plazilcev, ptičev in sesalcev. S svojim bogatim znanjem in izkušnjami so nas po poteh skrivnostnih prebivalcev Ormoških lagun popeljali Ana Vaupotič, Tilen Basle in Živa Bombek iz Društva za

opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Martina Vida iz Lutra inštituta za ohranjanje naravne dediščine in Jasmina Kotnik iz Slovenskega društva za proučevanje in varstvo netopirjev. Vodjem delavnic se iskreno zahvaljujemo za njihovo izjemno sodelovanje, udeležencem pa želimo uspešno šolsko leto.

S predstavitve publikacije Društvo kmetskih fantov in deklet (1931 1941) ljubiteljskega zgodovinarja Tončka Luskoviča

Besedilo in foto: **Karolina Putarek**

Letošnji festival Poletje na Kogu, ki ga organizira tamkajšnje TKD, so pričeli z domoznanskim večerom, ki je potekal v Košarkini hiši. Domačin Tonček Luskovič, ki ga poznamo kot velikega ljubitelja domače zgodovine, sicer pa pravnik z bogato službeno in politično kariero ter dolgoletni predsednik Zgodovinskega društva Ormož, je predstavil publikacijo Društvo kmetskih fantov in deklet (1931 1941). Bogata publikacija, ki predstavlja aktivnosti imenovanega društva, je ena izmed številnih Luskovičevih poglobljanj v zgodovino Koga in bližnjo okolico, saj je tudi soavtor Zbornika župnije Svetega Bolfenka na Kogu, publikacije o delu Antona Puklavca, pozabljenem vinogradniškem strokovnjaku, sourednik Zbornika referatov o Vincencu Cajnku, soorganizator vrste domačih in mednarodnih simpozijev, ki jih je organiziralo Zgodovinsko društvo Ormož in drugo. Med največja dela Tončka Luskoviča pa (zaenkrat) štejeemo njegovo samostojno knjigo, vsestransko antropološko in zgodovinsko monografsko predstavitev domačega kraja, z naslovom Kog, ki je izšla leta 2009.

Publikacija Društvo kmetskih fantov in deklet Sv. Bolfenk na Kogu (1931 1941) Tončka Luskoviča na 60 straneh prinaša najprej vpogled v gospodarske in politične razmere na širšem ormoškem območju med obema vojnama, kar bralcu omogoči pravilno vrednotenje društvenega življenja v kmečkem okolju in možnost, da dobi predstavbo, kaj so takšna društva sploh bila in kakšno je bilo njihovo poslanstvo. Predstavi tudi društvene simbole in njihove številne aktivnosti.

Društvo kmetskih fantov in deklet (DKFD) Sveti Bolfenk na

Kogu je bilo ustanovljeno 18. marca 1931 in je bilo eno izmed društev, ki so delovala znotraj Zveze DKFD. Znotraj društva je delovalo več odsekov: smučarski, kolesarski, dramski, strokovno gospodarski in ženski. Med odseki je bil najaktivnejši dramski, ki je v letih delovanja društva pripravil kar 12 dramskih uprizoritev. Društvo je imelo tudi svoj pevski zbor in svojo knjižnico. Najmnožičnejše prireditve so pa bile tekmovanja žanjic in koscev. Tonček Luskovič, ki je gradivo za publikacijo izbrskal v Muzeju Ptuj - Ormož in v Inštitutu za novejšo zgodovino v Ljubljani ter pri nekaterih zasebnikih, delovanje društva predstavi kronološko. Največ podatkov mu je pa uspelo pridobiti iz revije Gruda, kjer je bilo po zaslugi dolgoletnega predsednika DKFD Sv. Bolfenk na Kogu, Jožka Tomažiča, objavljenih največ člankov o delovanju oziroma o aktivnostih društva, a tudi o splošnih dogodkih, letinah v vinogradih, porokah, celo v vremenu na Kogu ...

Na koncu se Luskovič dotakne še razmer v času 2. svetovne vojne in po vojni, ko pa DKFD ni več zaživel v obsegu, kot je bilo pred vojno. Nadaljevanje poslanstva društva so morda v svojem obsegu obdržale le kmečke žene s Koga, ki so pa svoj aktiv uradno ustanovile šele leta 1975 in kot sekcija TKD Kog delujejo še danes.

Publikacija Društvo kmetskih fantov in deklet Sv. Bolfenk na Kogu (1931 1941), ki predstavlja odličen učbenik iz kogovske zgodovine, je opremljena s fotografijami iz časa delovanja društva. Izšla je v 300 izvodih, izdalo jo je Turistično in kulturno društvo Kog s finančno pomočjo Občine Ormož.

Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož postala zgled in model dobre prakse na svetovnem odru knjižničarstva

Besedilo: **Marijana Korotaj**, Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož

Foto: **Arhiv Knjižnice Ormož in Ljudske univerze Ormož**

Projekt "Za kulturno vključevanje brez meja in omejitvev" bil izbran med štiri najboljše evropske projekte in povabljen, da se predstavi na prestižnem svetovnem knjižničarskem festivalu, The Next Library Festival, ki je potekal v izjemni knjižnici OK1 v Aarhusu na Danskem.

Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož je bila edina slovenska knjižnica med 32 knjižnicami iz štirinajstih držav, ki so bile uspešne s prijavo na "Evropski izziv 2022" Evropske kulturne fundacije.

Program, znan kot "The Europe Challenge," nudi financiranje in podporo knjižnicam ter njihovim skupnostim pri oblikovanju in zagotavljanju rešitev za različne evropske izzive.

V osrčju projekta Knjižnice Ormož in lokalne partnerske organizacije Ljudske univerze Ormož "je bil poudarek na soočanju s sodobnimi izzivi begunstva in preseljevanja ter iskanju rešitev za hitro in uspešno integracijo prišlekov v lokalno okolje. Svet je priča velikim stiskam beguncev zaradi vojn, konfliktov, ekonomskih razlogov in drugih težav. Ko ti posamezniki zapustijo svoje domove in se znajdejo v tujem okolju, postanejo tujci med domačini, kar nedvomno vsem prinese veliko izzivov.

Spomladi leta 2022 je lokalno okolje Ormoža postalo zatočišče za ukrajinske matere z otroki, ki so pobegnile pred vojno. Lokalne oblasti, javne ustanove, dobrodelne organizacije, društva in posamezniki so se nemudoma odzvali in poskrbeli za osnovne potrebe, kaj pa kulturne, izobraževalne, socialne? V tej kritični fazi do dobre integracije v novo okolje so stopili v ospredje knjižničarji z omenjenim projektom. Povabili so jih k brezplačnemu vpisu, kljub jezikovnim oviram vzpostavili prijazne odnose in se posvetovali o njihovih potrebah ter tem, kako bi si želele preživljati prosti čas v novem okolju. Z več kot 25 ukrajinskimi materami in otroki, ki so redno začeli uporabljati knjižnične storitve, so se vzpostavili pogoji za uspešno integracijo. Knjižnica in ljudska univerza z mladinskim centrom so jim zagotavljali varne prostore za različne dejavnosti, ki so spodbujale učenje jezika, kreativnost, bralno kulturo in zdrav način življenja ter pomagale pri preživljanju vsakdana v novem okolju.

Izvedli so različne ustvarjalne dejavnosti, kuharske in plesne delavnice, predavanja, literarne večere, pravljicne urice ter izdelavo »trench sveč«, ki so jih ukrajinske ženske nato pošiljale v svojo domovino. Poleg tega so v sklopu projekta izdali informacijsko zloženko s potrebnimi informacijami o prijavnih in vpisnih postopkih, pomoči pri urejanju potrebnih administrativnih zadev, tečaju slovenskega jezika in ostalem, ki bodo olajšale morebitnim novim prišlekom prve dni življenja v novem okolju. Izvedli so tudi zanimiv pesniško prevajalski proces, v katerem je 13 domačinov prevajalo oziroma prepesnjevalo prevode Larisinih pesmi in so ob koncu projekta izdali tudi dvojezično pesniško zbirko upokojene knjižničarke, Larise Mihajlovne Bratčenko, ki je v zahvalo za prijazni sprejem napisala hvalnico Slovincem.

Skozi te dejavnosti so priseljenci lahko razvijali svoje talente, hobijske in izpolnjevali kulturne in izobraževalne potrebe. S temi premišljenimi in poglobljenimi pristopi so zaposleni, prostovoljci in podporniki projekta dokazali, da se pomembne in velike pozitivne spremembe dogajajo v majhnih skupnostih.

Na srečanju vseh odobrenih in izvajanih projektov v Amsterdamu je s strani strokovne komisije, ki so jo sestavljali direktorji najuglednejših evropskih knjižnic in predsedniki knjižničarskih združenj, projekt bil izbran med štiri najboljše in zato bil predstavljen na svetovnem knjižničarskem festivalu The Next Library Festival, v Aarhusu na Danskem, kjer se je zbralo 350 obiskovalcev iz 30 držav.

Knjižnica Ormož je tako še enkrat prepoznana kot primer dobre prakse na mednarodnem nivoju, tokrat s poudarkom na vključevanju priseljencev, medtem ko jo je leta 2021 svetovna knjižničarska organizacija IFLA uvrstila med štiri najboljše Zelene knjižnice na svetu.

Projekt se je junija z ukrajinskim večerom zaključil, vendar se partnerji projekta zavezujejo, da si bodo še naprej prizadevali za strpen dialog in enakopravno ter aktivno participacijo priseljencev in domačinov v različnih sferah družbenega življenja.

»Zlati« dosežki šolskega leta 2022/2023

Besedilo: Tina Zadravec

Foto: arhiv OŠ Ormož

Preden bomo učenci in učitelji OŠ Ormož zakorakali v novo šolsko leto 2023/2024, ki je pred nami, je prav, da se spomimo na uspešno zaključeno minulo šolsko leto, ki nam bo vsekakor navdih za nove učne podvige. Ob vsakodnevnih šolskih obveznostih se na šoli vedno kaj zanimivega dogaja – vse vtise preteklega šolskega leta smo pa, ob ažurnih objavah na Facebooku in šolski spletni strani, strnili tudi v obsežni izdaji šolskega glasila *Ormožanček*, ki sicer izide dvakrat letno, druga številka pa vsebuje tudi prilogo *Zlati Ormožanček*, v katero vselej s ponosom strnemo uspehe naših učencev na športnih tekmovanjih, tekmovanjih iz znanja, natečajih in srečanjih. Ker je arhiv dostopen tudi na šolski spletni strani, vas vabimo, da Ormožančka na spletnem naslovu (<http://www.osormoz.si/o-soli/solsko-glasilo-in-predstavitveni-filmi/>) prelistate tudi sami, v naslednjih vrsticah pa bomo razkrili nekaj najvidnejših uspehov, s katerimi so učenci OŠ Ormož zapečatili minulo šolsko leto.

Šola učencem od 1. do 9. razreda ponuja številne možnosti, da svoje znanje in radovednost izven pouka nadgrajujejo tudi pri številnih izbirnih predmetih, pri Razširjenem programu (RaP), v okviru številnih projektov in seveda na najrazličnejših tekmovanjih. Tako so učenci tekmovali iz znanja jezikov (slovenščina, angleščina nemščina), matematike, logike, naravoslovja, biologije, kemije, fizike, geografije, zgodovine, astronomije, računalništva (Bober) in programiranja z delčki (Pišek). Udeležili so se tekmovanja iz Vesele šole in iz znanja o sladkorni bolezni, uspehe so pa želi tudi na tekmovanju *Kaj veš o prometu* ter na *Festivalu animiranih filmov*. Na športnem področju so se uspešno pomerili v krosu, atletiki, rokometu, nogometu, judu in strelstvu. Uspešni so bili na tekmovanju *Otroci pojejo slovenske pesmi in se veselijo*, na nagradnem natečaju *Gradnja hotela za žuželke*; v oviru Ekošole so sodelovali v projektu *Hrana ni za tjavendan*, na kulturnem področju so se pa predstavili na srečanju lutkovnih in na srečanju gledaliških skupin. Seveda ne smemo pozabiti uspehov, ki so jih naši učenci poželi na področju *podjetništva* (tekmovanje *Popri* in *Podjetniški izziv za mlade*) in z *raziskovalnimi nalogami*.

Čeprav nas na tekmovanjih vedno motivira star rek *Važno je sodelovati, ne zmagati*, je pa dosežek za učence največji motivacijski dejavnik, zato je prav, da še posebej izpostavimo letošnje »zlate« učence, ki so ob podpori svojih mentorjev posegli po najvišjih priznanjih.

Zlato priznanje je za dosežek na **državnem tekmovanju iz nemščine** prejela osmošolka **Michelle Göbel Fridrih**, njena mentorica je bila Tanja Babič, prof. Pod mentorstvom Petre Rajh, prof., je na **državnem tekmovanju iz matematike** šestošolka **Nika Vaupotič** prejela **zlato Vegovo priznanje**. Na **državnem tekmovanju iz geografije** je pod mentorstvom Nataše Kolar, prof., prejela **zlato priznanje Neža Luknjar** iz 9. razreda. Devetošolec **Jaka Vaupotič** je prejel kar **dve zlati priznanji na državnih tekmovanjih** iz znanja, in sicer pod mentorstvom Andreje Kolar, prof., je prejel **zlato Proteusovo priznanje na državnem tekmovanju iz biologije**, pod mentorstvom Renate Pučko Ivanuša, prof., pa **zlato priznanje Ma-**

Zlati učenci generacije 2014–2023 OŠ Ormož na sprejemu pri županu.

temček. Na tekmovanju iz **Vesele šole** je **zlato priznanje** prejela **Leni Majhen** iz 5. razreda, njena mentorica je pa bila Breda Šandor, prof. V šolskem letu 2022/2023 so na šoli nastale tri raziskovalne naloge, kar dve sta na državnem srečanju prejeli **zlato priznanje** – nalogo *Segni v tiinko* so pod mentorstvom Stanke Hebar, prof., in Urške Stanko, prof., naredile osmošolke **Taja Arnuš, Maša Rajh** in **Nana Voršič**, nalogo *Lego rampa* pa devetošolci **Uroš Bauman, Jure Kosi** in **Jan Štibler** (mentorici: Mateja Brumen Štibler, prof., in Darja Horvat, prof.). Na vseslovenskem nagradnem natečaju **Kemija je zakon** so osmošolci **Rožle Jurčec, Nana Voršič, Vid Korpar, Eva Pižeta, Taja Arnuš, Anže Plohl, Olivia Vočanec** in **Maša Rajh** ter devetošolci **Tim Šoštarich, Jaka Vaupotič, Mija Kirič, Neža Kralj** in **Lan Žalar** pod mentorstvom dr. Nataše Rizman Herga in Andreje Kolar, prof., dosegli **1. mesto**. Na športnem področju so na **državnem tekmovanju osnovnih šol v streljanju z zračnim orožjem** med starejšimi učenci ekipno dosegli **prvo mesto** devetošolec **Jaka Horvat** ter osmošolca **Miha Dogša** in **Taj Fermitšek Bombek**, vodja ekipe pa je bil Darko Špacapan, prof.

Ob koncu šolskega leta je najuspešnejšim učencem ravnatelj Aleksander Šterman tudi letos podelil posebna priznanja. **Najuspešnejši športnik OŠ Ormož v šolskem letu 2022/2023** je **Maks Majhen** iz 8. razreda, **najuspešnejša športnica** pa osmošolka **Olivia Vočanec**. **Najuspešnejši učenec OŠ Ormož na tekmovanjih iz znanja v šolskem letu 2022/23** je devetošolec **Jaka Vaupotič**, ki je z vsemi vidnimi rezultati na številnih tekmovanjih postal tudi **najuspešnejši učenec generacije devetošolcev**, ki so se na junjski valeti poslovili od OŠ Ormož. Med njimi je posebno priznanje za **najuspešnejšega športnika generacije 2014–2023** prejel **Jaka Horvat**, najuspešnejša športnica generacije **2014–2023** pa je postala **Neža Luknjar**. Na valeti je ravnatelj podelil tudi priznanje za najuspešnejšo **kulturnico generacije 2014–2023**, ki je postala **Neža Kralj**, razglasili pa so še **zlate bralce/bralke**, to so: **Meta Kociper, Jaka Horvat, Žana Vizjak, Tim Šoštarich, Rene Voršič, Tjaša Lah, Neža Luknjar, Neža Kralj** in **Marina Kociper**; **zlate pevke**, ki so **Elena Hudin, Neža Kralj** in **Lana Zorko**, **zlato planinko**, ki je **Neža Luknjar**, ter **zlatega recitatorja**, ki je **Lan Žalar**. Eden od laskavih dosežkov ob koncu osnovne šole pa je vsekakor **zlati učenec/učenka**, ki so si ga prislužili učenci, ki so vsa osnovnošolska leta dosegli izjemen učni uspeh, to pa so: **Klara Čurin, Jaka Horvat, Neža Jančar, Sara Lukman, Eva Pleh, Tim Šoštarich, Rene Voršič, Katarina Bezjak, Mija Kirič, Jure Kosi, Neža Kralj, Neža Luknjar, Jan Štibler, Jaka Vaupotič** in **Lan Žalar**.

8. Mini olimpijada

Besedilo: **Petra Trstenjak, dipl. vzg.**

Foto: **Gimnazija Ormož**

26. 5. 2023 smo v organizaciji Vrtca Ormož na stadionu v Mestni grabi izvedli že **8. Mini olimpijado**. Na letošnji medobčinski Mini olimpijadi je sodelovalo osem vrtcev iz štirih občin, in sicer iz občine Ormož, občine Središče ob Dravi, občine Sveti Tomaž in letos prvič iz občine Ljutomer.

128 otrok iz vrtcev Ormož, Velika Nedelja, Podgorci, Ivanjkovi, Središče ob Dravi, Miklavž in Kog, Sveti Tomaž in Ljutomer je tekmovalo v petih gibalnih disciplinah. Otroci so se pomerili pri teku na 50 metrov, metu žogice, skoku v daljino z mesta,

skupinskem vodenju žoge med ovirami in skupinskem skakanju s hoppy žogo. Na koncu so se v štafeti pomerile ekipe deklic in ekipe dečkov.

Kljub temu da je bilo naše vodilo otroke spodbujati h gibanju in medsebojnemu druženju, so vsi otroci, ki so tekmovali, prejeli medalje za trud in sodelovanje.

Brez pomoči dijakov in profesorice Gimnazije Ormož in Atletskega kluba Ormož organizacija ne bi bila možna. Zato se jim iskreno zahvaljujemo.

Osnovni šoli Velika Nedelja srebrno priznanje za etnološko raziskovalno nalogo

Besedilo in foto: **Nina Žnidarič**

V ponedeljek, 15. maja 2023, je Zveza za tehnično kulturo Slovenije izvedla 57. državno srečanje mladih raziskovalcev Slovenije. Zagovorov raziskovalnih nalog na različnih področjih se je udeležilo več kot 300 učencev ali dijakov iz vse Slovenije. Učenki OŠ Velika Nedelja, Maja Bezjak in Klara Lia Žuran, sta raziskovali oblačila deklet iz začetka 20. stoletja. Njuna naloga bo postala podlaga za izdelavo folklornih kostumov za šolsko folklorno skupino. Za uspešno nalogo s področja etnologije sta prejeli srebrno priznanje. Mentorici Nina Žnidarič in Matejka Majcen

Mi smo nazaj

Besedilo: **Renata Bezjak**

September je mesec novih začetkov – in tudi na Gimnaziji Ormož spet začenjamo s poukom. Ni še dolgo, kar smo se veselili začetka poletnih počitnic, že nas šolski zvonec ponovno kliče v našo hišo učenosti.

Poslovili smo se konec junija z odličnim koncertom pevskega zbora, benda in s Kogovskimi dečki pred Grajsko pristavo.

No, v resnici smo kar nekaj dni po tem še hodili v šolo, razdelili spričevala, analizirali, načrtovali, pisali poročila, opravljali izpite in 5. oziroma 10. julija z nestrpnostjo pričakovali rezultate poklicne in splošne mature. Ponosno smo potem sporočili, da smo na obeh maturah dosegli odličen rezultat. Vsi dijaki so opravili tako poklicno kot splošno maturo, naš rezultat je torej 100-odstoten. Pa ne samo to! Spet smo imeli tudi zlatega maturanta; David Stanič je na splošni maturi dosegel zavidljivih 32 točk. Naprej ga pot vodi na študij matematike, mi bomo pa zanj in za vse naše bivše dijake stiskali pesti. Verjamemo vanje, vemo, da zmorejo, in hvaležni smo, da smo lahko del njihovih mladostnih dni preživeli skupaj z njimi.

Po rezultatih mature se je začel zaslužen počitek, čas za oddih,

potovanja, branje, plavanje, pohodništvo, srečanja s prijatelji ... Pač za vse tisto, česar v običajnem vsakdanjiku morda ne utegnemo. Potem je bil nenadoma spet pred vrati september. Učitelji se začnemo v šoli srečevati na polovici avgusta, dijaki morajo na ta privilegij počakati do 1. septembra. ☺ V šolskem letu 2023/24 so prvi letniki vseh treh programov pri nas čisto polni; prvič se nam je zgodilo, da smo morali omejiti vpis. Veseli nas, da dijaki radi izbirajo našo šolo, in še naprej se bomo trudili, da jim bomo zagotavljali odlične pogoje za učenje in skrbeli za njihovo dobro počutje, telesno in duševno zdravje, jih urili v socialnih veščinah in kritičnem mišljenju. Tiste, ki so se v minulem šolskem letu najbolj izkazali, bomo popeljali na nagradno ekskurzijo. Že takoj v septembru bomo našim dijakom omogočili tudi kitarski koncert, izvedli »fazanijado« (sprejem novincev), sodelovali na športnem dnevu z Občino Ormož, si ogledali sejem SOBRA v Gornji Radgoni, obeležili mednarodni dan jezikov skupaj z Zavodom PIP, organizirali podjetniške delavnice in debatni vikend ter z dijaki prvih letnikov skupaj preživeli spoznavne dneve v Veržeju. Za starše bomo izpeljali roditeljske sestanke, učitelji se pa bodo udeležili solidarnostne akcije na poplavnih območjih.

Ja, začelo se je zares in intenzivno. Ampak z dobro voljo in skupnimi močmi bomo zmogli tudi prihajajoče šolsko leto preživeti tako, da bomo junija 2024 s ponosom pogledali nazaj.

Podelitev spričeval poklicne mature (foto: arhiv Gimnazije Ormož)

Podelitev spričeval splošne mature (foto: arhiv Gimnazije Ormož)

Poletno dogajanje v Knjižnici Franca Ksavra Meška Ormož

Besedilo in foto: **Nina Šulek, Simona Sakelšek in Marijana Korotaj, Knjižnica Franca Ksavra Meška Ormož**

Knjižnica Ormož je tudi v letošnjem poletju pripravila vrsto dejavnosti za otroke. Projekt Deca fküp na knjižni fküp pripravljamo na vrtni knjižnični terasi že 4. leto zapored in opažamo, da se z vsakim letom povečuje obisk, kar nas veseli, saj je to potrditev kvalitetnega dela. Posameznega dogodka se je letos v času od 21. do 30. avgusta udeležilo tudi čez 30 otrok, kar je v osmih dneh več kot 250 otrok. In kaj vse smo letos počeli? Bili smo športno aktivni s Športno šolo DADA, postali smo mladi znanstveniki, spoznavali smo življenje nekoč na deželi, odkrivali skrivnosti narave - življenje gosenic in metuljev, se naučili afriškega plesa in se zabavali z vodnimi baloni, odkrivali presenečenja, se posladkali s sadno kupo, se poučili in igrali ob dnevu z dinosavri, zadnji dan pa ustvarjali napete gusarske zgodbe z lego kockami in se razveselili slastnih palačink, ki nam jih je spekel Karel Mertik.

Poleg zabavnih počitniških aktivnosti smo otroke nagovarjali tudi k branju. Z branjem v 15 dneh po vsaj 15 minut na dan bralci ohranjamo našo bralno kondicijo oziroma naše predšolske otroke navajamo na poslušanje in koncentracijo. Do 20. septembra je še čas, da oddate zloženke Poletnega bralnega izziva in si prisluzite nagrado.

Predšolski otroci in osnovnošolci do 6. razreda pa že od oktobra 2022 do septembra 2023 pridno berejo knjige za Pikino bralno značko. Naj vas spomnimo, da izpolnjene Pikine beležke lahko vrnete v osrednji knjižnici in v krajevnih knjižnicah do 30. septembra 2023 in si zagotovite vstopnico za zaključno prireditev, ki bo v oktobru 2023.

Branje nas bogati in širi znanje. Če želite preveriti svoje bogastvo, potem vabljeni, da sodelujete v spletnem kvizu, ki je tokrat posvečen 750-letnici prve omembe Ormoža. Do njega lahko dostopate na spodnji povezavi.

Če ste stari od 9 do 13 let in radi rešujete kvize, poskenirajte QR kodo in rešite kviz.

Navdušeni nad vašim poletnim odzivom, vas vse, male in velike ljubitelje pravljic, vabimo, da še naprej potujete z nami v svet domišljije. Pridružite se nam na jesenski pravljici, 21. septembra, ob 17. uri, v Knjižnici Ormož in od oktobra dalje tudi na mesečnih pravljicnih uricah v krajevnih knjižnicah.

In odrasli?

Tudi za starejše ljubitelje knjižnice smo poleti izvedli pester program. Družili smo se na devetih srečanjih že osmo leto izvajanih Zelenih četrtkovih popoldnevov. Zeleni četrtkovi popoldnevi so potekali kot študijski krožek Modro o zelenem, ki sta ga finančno podprla Andragoški center Republike Slovenije ter Ministrstvo RS za vzgojo in izobraževanje. Z izbranimi vsebinami smo odgo-

varjali na trenutne družbene izzive in osveščali o nujnosti vzdrževanja neoporečnega naravnega okolja, zdravih ekosistemov in biotske pestrosti travnikov, o nujnosti trajnostnega, ekološkega in naravi prijaznega obdelovanja vrtov in kmetijskih površin, o uporabnosti tako prostorastočih in gojenih zdravih rastlin kot tudi uporabnosti in zdravljenosti nekaterih plevelov. Vsi se strinjamo, da moramo ravnati tako, da bomo čim bolj očuvali naravo in zanamcem pustili zdravo okolje za življenje, a skrbeti moramo tudi za dobro počutje in negovati zdrav duh v zdravem telesu. Odgovore na vprašanja, kako, smo iskali v pogovoru s psihiatrom, v druženju z zdravih vibracijami glasbe ter z nasveti za krepilne čajne pripravke in mešanice. Naučili smo se tudi, kako zmanjšati negativne vplive sevanj vedno množične prisotne električne tehnologije v naših domovih. Spregovorili smo še o pomenu negovanja kulturne dediščine svilogojstva in sviloprejšstva pri nas ter si ob koncu poletja ogledali primer dobre prakse trajnostne gradnje z naravnimi materiali kot so les, ilovica, konoplja in trstika. Zahvaljujemo se vsem sodelujočim, ki so z nami nesebično delili svoja znanja, izkušnje in nasvete. To so letos bili: Matej Kline, Izток Luskovič, Mateja Gerlič, Maja Reberc, Kristjan Nedog, Maja Botolin Vaupotič, Katja Rebolj, Staš Miljuš in Nataša Gerič Pal. Poletje v knjižnici sta zaznamovala še koncert dua AntoNina, na katerem sta Anton in Nina Merkoci, z gostujočo pevko Natalijo Tumpej, obiskovalce razvajala s plesnimi ritmi bossa nove, swinga, bluesa ... Ljubitelji branja in poezije so uživali na pesniškem branju Dnevo poezije in vina v Ormožu, kot tudi na srečanjih študijskega krožka bralnega kluba Narava v okrilju branja. Pestro poletno dogajanje se nadaljuje tudi v zadnji tretjini leta, ko vas ponovno vabimo v zavetje knjižnih polic in raznolikih kulturnih druženj.

Napoved septembrskih dogodkov v knjižnici:

Odprtje Demenci prijazne točke

Sreda, 21. september 2023, 17.00, Knjižnica Ormož

Društva Spominčica Ormož vabi na dogodek, organiziran ob svetovnem dnevu Alzheimerjeve bolezni. Gostja odprtja Demenci prijazne točke bo predavateljica dr. Zdenka Čebašek Travnik.

Literarni večer s Kristianom Novakom

Petek, 22. september 2023, 19.00, Knjižnica Ormož

Ob zaključku Bralne značke za odrasle vas vabimo na druženje s hrvaškim pisateljem Kristianom Novakom. Pogovor o njegovih delih, vključno s tematiko migracij, bo vodila Marijana Korotaj.

Domoznanski večer z Miranom Fišerjem:

Ormož nekoč, danes, jutri

Četrtek, 28. september 2023, 18.00, Knjižnica Ormož

Domačin Miran Fišer bo spregovoril o pomenu Ormoža v osamosvojitveni vojni za Slovenijo. Predstavitel lokalne zgodovine, ki je vplivala na prihodnost Slovenije, bo pospremljena s priložnostno razstavo in kulturnim programom, v katerem bomo prisluhnili tudi pesmim Mirana Fišerja.

Volilni zbor članov Zgodovinskega društva Ormož in predstavitev nove številke strokovne publikacije Zgodovinski zapisi 19/2022

Besedilo in foto: **Manica Hartman**

Zgodovinsko društvo Ormož je zakorakalo v tretje desetletje svojega delovanja na področju raziskovanja lokalne zgodovine. 19. maja 2023 smo člani društva izpeljali volilni zbor članov in predstavili novo številko strokovne publikacije Zgodovinski zapisi 19/2022.

Izvolili smo tudi novo vodstvo in nove organe društva; dolgoletni predsednik društva Tonček Luskovič, ki je društvo vodil od leta 2006, je predsedniško funkcijo predal Ani Kaučič, sam pa bo še naprej prinašalec novih zamisli kot član UO.

Ob tej priložnosti smo mu predali in izrekli iskreno zahvalo, saj je vsa njegova neizčrpna energija pritegnila za seboj še vrsto ljudi, novih raziskovalcev, ki srčno in z ljubeznijo iščemo skrite ali že kar pozabljene zanimivosti, dogodke in mnoge zaslužne ljudi. Predvsem zaradi njegovega izjemnega doprinosa se je naše društvo razcvetelo v enega najbolj aktivnih zgodovinskih društev v Sloveniji.

Zahvalo je namenil tudi vsem drugim, ki so kakorkoli doprinesli k uspešni zgodbi Zgodovinskega društva Ormož.

Predstavitev publikacije Zgodovinski zapisi 19/2022, 19. 5. 2023

Avtorica prvega prispevka je prof. zgodovine in angleščine **Ana Kaučič**. V članku je predstavila težko življenjsko preizkušnjo Guida Georgievitsa (moža zadnje ormoške grofice) iz časa ruskega vojnega ujetništva in njegov pobeg na Kitajsko, ki ga je popeljal okoli sveta.

Irena Sapač, doktorica bibliotekarskih znanosti in nekdanja ravnateljica Univerzitetne knjižnice Maribor, nam predstavlja **življenje in delo svojega dedka**, zdravnika dr. Oroslava Kristana, ki je služboval na širšem ormoškem območju in v krajih na drugi strani reke Drave

Del nagovora predsednika Toneta Luskoviča:

Preteklost je treba ceniti takšno, kakršna je, ne je cefrati in ne zamolčati.

Preteklosti ne smemo potvarjati, še posebej pa je ne smemo prirejati za dnevne politične ali kakršne koli druge neznanstvene namene.

Funkcijo predsednika ZD Ormož sem opravljal po svojih najboljših močeh. Pri tem me je ves čas vodila želja, da svoje poslanstvo opravljam predano, iskreno in s spoštovanjem do preteklosti.

Zato sem resnično iskreno vesel, da društvo prevzema novo vodstvo, ki bo v delovanje društva prineslo tudi nov elan in nove ideje.

Predsednik se je še posebej zahvalil lektorici Nadici Granduč in urednici Manici Hartman, vsem članom ZD in vsem drugim, ki kakorkoli podpirajo naše delo (sredstvom javnega obveščanja, Občini Ormož, ormoškemu podjetjem, sodelavcem iz Pokrajinskega muzeja Ptuj – Ormož, Zgodovinskega arhiva na Ptuj in iz Knjižnice Franca Ksavra Meška Ormož.

vse do Zavrča. Spominski prispevek je pripravil tudi dolgoletni član društva **Franč Krnjak**. Posvetil ga je Janku Rakušu, ob njej minuli 75. obletnici tragične smrti. Prof. zgodovine in nemščine **Mateja Rajh** je pripravila prispevek, ki predstavlja življenje in delo slovenskega politika, polnega idealov in energije dr. Ivana Dečka, ki je več kot sto let nazaj krojil usodo slovenskega naroda. Sledijo prispevki etnologije Pokrajinskega muzej Ptuj - Ormož **Nevenke Korpič**, ki nam predstavi protestantizem na središčem in ormoškem območju, študentka etnologije in kulturne antropologije na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani **Katarina Vaupotič** piše o Obujanju tradicije svilgojstva in svilarstva na Ormoškem, prispevek članov Društva Prleški železničar **Janko Korpar** in **Franč Zemljič** pa predstavita železniške posebnosti, edinstvene oz. posebne predmete in dokumente, ki jih za zanamce ohranjajo v muzeju na Stanici v Osluševcih.

Avtorjem prispevkov so iskreno zahvaljujemo za čas in trud, lepega skupnega sodelovanja pa si želimo tudi v prihodnje.

8. september – svetovni dan fizioterapije 2023

SKUPAJ
ZA ZDRAVJEZD ORMOŽ
CENTER ZA KREPITEV ZDRAVJA

Besedilo in foto: **Marjana Kelenc, dipl. m. s.,**
Amanda Djakovič, dipl. fizo.

8. septembra smo obeleževali svetovni dan fizioterapije (SDF), ki je znak enotnosti in solidarnosti do poklica, in poteka po vsem svetu. Predstavlja priložnost, da tako laična kot strokovna javnost bolje spozna poklic fizioterapevta, namenjen bolnikom in celotni družbi.

Sporočilo letošnje teme je artritis. Tema je izbrana z namenom informirati svetovno javnost o pomembnosti fizioterapevtove vloge pri zdravljenju in obravnavi ljudi z artritisom.

Artritis je opredeljen kot akutno ali kronično vnetje sklepov in sodi med revmatične bolezni. Poznamo več kot 100 vrst te bolezni. Med najpogostejše spadajo: revmatoidni artritis, ankilozantni spondilitis, osteoartritis, psoriatični artritis, urični artritis – putika, itd. Vsako obolenje ima svoje značilnosti, simptome in potek zdravljenja. Najpogostejši simptomi bolezni so bolečina, oteklina, togost in rdečica, kar običajno prispeva k zmanjšani funkciji in spretnosti. Ravno zaradi tega lahko fizioterapevti učinkovito pomagamo s svojimi strokovnimi znanji in veščinami. Glavni cilj fizioterapevtskega zdravljenja je obvladovanje simptomov artritisa, kjer se zmanjša bolečina v sklepih, zmanjša se oteklina, poveča stabilnost v sklepu, izboljša obseg gibljivosti in mišična moč.

V akutni fazi je fizioterapevtsko zdravljenje usmerjeno predvsem v lajšanje bolečin, preprečevanju kontraktur, apliciranju hladnih kopeli ali krioterapijo (hladne obloge). V času remisije oz. kronične faze bolezni se izvaja elektroterapija, magnetoterapija, površinsko segrevanje z uporabo parafina, termopak obloge ali infrardeče luči, s katerimi dosežemo izboljšanje prekrvavitve, sproščenost mišic ter bolj prožno tkivo. Izrednega pomena v času zagona in remisije bolezni pa predstavlja usmerjena terapevtska vadba za izboljšanje mišične moči, povečanje gibljivosti in posledično zmanjšanje okorelosti, izboljšanje ravnotežja in vzdrževanje pravilne telesne mase.

Redna telesna dejavnost pozitivno vpliva na potek zdravljenja bolezni, zato se priporoča čim več telesne dejavnosti, tudi kadar je prisotna utrujenost in okorelost. Prilagoditve ali krajše prekinitve so potrebne samo pri aktivnem vnetju sklepov, obsejnih struktur in bolečinah. Vadba se prilagodi trenutnim sposobnostim in je ni priporočeno opustiti v celoti. Terapevtska vadba ugodno vpliva na srčno-žilne bolezni, izboljša razpoloženje in izboljša kvaliteto spanja, ki je zaradi bolečin premnogokrat okrnjena.

Priporočila glede vrste in količine telesne dejavnosti za bolnike z artritisom so enaka kot za odraslo splošno populacijo.

Priporočena kombinacija vrste in količine telesne dejavnosti

za vzdrževanje zdravja za odrasle:

- Aerobna vadba; srednje intenzitete - 5-krat tedensko (150 minut) ali visoke intenzitete – 3-krat tedensko (75 minut).
- Vaje za mišično moč; 2-3-krat tedensko.
- Vaje za ravnotežje, koordinacijo in gibljivost; 2-3-krat tedensko.

Fizioterapevt v Centru za krepitev zdravja

V Centru za krepitev zdravja Ormož vam nudimo informacije, podporo in pomoč pri uvajanju gibalnih sprememb v vaše vsakdanje življenje. Fizioterapevt izvaja **Presejanje za funkcijsko manjzmožnost** in delavnice s področja telesne dejavnosti za krepitev zdravja, kot so delavnice: **Ali sem fit?**, **Testiranje telesne pripravljenosti za odrasle/starejše in Gibam se**, ter sodeluje v timih izvajalcev delavnic **Zdravo hujšanje**. Udeležite se lahko tudi individualnega posveta pri fizioterapevtki v obliki pogovorne ure.

Vse naše delavnice in storitve so brezplačne oz. krite s strani ZZS.

Članek pripravila: *Amanda Djakovič, dipl. fizo.*

Dogodki, ki jih bomo izvedli tim Centra za krepitev zdravja Ormož v jeseni 2023

1. **28. 9. 2023 ob 14.00** Obeležitev tedna športa – pohod, Gibaj zdravo z naravo. Zbiranje na dvorišču Zdravstvenega doma Ormož.
2. **4. 10. 2023 ob 16.00** Pričetek izvajanja delavnice Zdravo jem. Delavnica bo potekala v prostorih Centra za krepitev zdravja Ormož, Zdravstveni dom Ormož. Pridobili boste znanje o sestavi uravnoteženega obroka in vplivu hrane na telo in zdravje.
3. **17. 10. 2023** Pričetek telovadbe s fizioterapevtko v Osnovni šoli Stanka Vraza Ormož. Termini izvajanja vadb so: ob 16.00, 17.00 in 18.00. Zaželeno so predprijave.
4. **23. 10. 2023** Pričetek telovadbe s kineziologom v telovadnici Osnovne šole Ivanjkovci. Termin izvajanja vadb je ob 16.00.

5. **23. 10. 2023** Pričetek telovadbe s kineziologom v telovadnici osnovne šole Sveti Tomaž. Termin izvajanja vadbe je ob 17.15.
6. V **mesecu oktobru** bosta potekali delavnici Podpora pri spoprijemanju s tesnobo ter Podpora pri spoprijemanju z depresijo. Za termine izvedbe nas spremljajte na naših družbenih omrežjih.
7. V **mesecu oktobru** 2023 bomo na stadionu v Mestni grabi Ormož izvedli dogodek Rožnati oktober, kjer bomo z različnimi aktivnostmi za otroke in odrasle obeležili mesec, ki je namenjen ozaveščanju programa Dora – državni presejalni program za raka dojke. Za termin izvedbe nas spremljajte na naših družbenih omrežjih.
8. V **mesecih septembru, oktobru, novembru in decembru** bo v prostorih Centra za krepitev zdravja potekalo merjenje krvnega tlaka ter sladkorja, in sicer od 8.00 do 10.00.

Termini merjenja so:

7. in 28. september 2023
12. in 19. oktober 2023
9. in 23. november 2023
7. in 14. december 2023

9. **9. 1. 2024** pričetek delavnice Zdravo hujšanje
10. V **mesecih septembru, oktobru, novembru in decembru** 2023 Promocija programa Svit – državni program preseja-

nja in zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb in raka debelega črevesa in danke. Za termin izvedbe nas spremljajte na naših družbenih omrežjih.

11. Celotni tim CKZ Ormož izvajamo Promocije zdravja na delovnem mestu v podjetjih, zavodih, šolah, vrtcih, društvih ... Termini po dogovoru.

Verjamemo, da bo dogodkov še več. Zato nas spremljajte na naših družbenih omrežjih, kjer sproti objavljamo vse aktivnosti, ki jih izvajamo v lokalni skupnosti.

Veselim se druženja z vami. Saj skupaj, z majhnimi koraki pišemo zgodbo, s katero vplivamo na boljše zdravje in lepše življenje.

Pripravila: Marjana Kelenc, dipl. m. s.

Utrinki z naših preteklih dogodkov:

Milan Plohl iz Vinskega Vrha 100-krat daroval kri

Besedilo in foto: **Mirko Fekonja**

Milan Plohl iz Vinskega Vrha se je v petek, 4. avgusta, v Ormožu udeležil krvodajalske akcije in 100-krat daroval kri. S to humanitarno in prostovoljno gesto je eden največjih herojev na področju krvodajalstva in je do sedaj edini v KS Miklavž pri Ormožu. Gre za najvišjo obliko pomoči med ljudmi, saj krvodajalci kri darujejo za neznanca, prostovoljno in brez plačila.

Milan je rojen 27. 4. 1962 v Vinskem Vrhu. Po osnovni šoli se podal v Velenje kjer je pridobil poklic inženir rudarstva in geotehnologije. Po končanem šolanju se je zaposlil v Premogovniku Velenje, kjer je ostal do upokojitve.

Milan je prvič daroval kri v 4. letniku srednje šole, potem 2-krat v vojski, 81-krat v Velenju in 16 krat v Ormožu terenski ekipi Centra za transfuzijsko medicino UKC Maribor. Takoj ob zaposlitvi je postal član RK v Velenju, obenem je tudi dolgoletni član RK Vinski Vrh. Prav tukaj se je že kot mlad deček seznanil s krvoda-

jalstvom, saj je od malega spremljal v dvorani na Vinskem Vrhu krvodajalske akcije, ko so z avtobusom vozili prostovoljce v Ormož in potem popoldne prirejali pogostitve z glasbo in plesom do pozne večeri. Milan je že takrat pomagal z očetom in drugimi gospodinjami pri organizaciji. Tako je krvodajalstvo postalo del njegovega življenja, saj kri daruje dvakrat, tudi po trikrat letno.

Milanu želimo zdravja še naprej in da s krvodajalstvom kot prostovoljec tudi nadaljuje. Prav to so mu v zahvalo zaželeli vsi prisotni, predvsem pa sekretarka RKS OZ Ormož Boža Antolič in predsednica KO RK Vinski Vrh Andreja Krajnc. Slednji so mu izročili tudi plaketo in zahvalo za izkazano humanost in požrtvovalnost do drugih.

Park ob Centru starejših občanov Ormož

Besedilo: **Janja Jurkovič**

Foto: **arhiv CSO Ormož**

V poletju prejšnjega leta smo v Centru za starejše občane Ormož pričeli z izvajanjem projekta Krepimo oskrbo na domu, ki je trajal vse do avgusta letos. Projekt sofinancira Evropski sklad za regionalni razvoj in se izvaja na območju LAS Ormož. Polni optimizma in z željo približati aktivnosti čim večjemu številu starostnikov, ki živijo doma, smo pričeli izvajati obiske, izobraževanja in druge dejavnosti. Cilji so bili doseženi, saj smo opravili veliko število obiskov starejših v njihovem domačem okolju, imeli različna izobraževanja in predavanja tako za zaposlene kot svojce, ki skrbijo za starostnike v domačem okolju, izvedli delavnice, namenjene starostnikom iz domačega okolja, nakupili več različnih artiklov za izvajanje fizioterapije, delovne terapije ter kovčkov za hrano, s katerimi lahko vključenim uporabnikom tudi dostavimo kosila. V okviru aktivnosti je naš partner Občina Ormož izvajal urejanje zunanjih površin ob CSO Ormož, s katerim smo pridobili čudovit park, v katerem so se že in verjamemo, da se bodo tudi v prihodnje, na svežem zraku v naravi izvajale različne delavnice in srečanja.

Že sama priprava terena je bil dogodek, saj so stanovanjci skozi okna, pa tudi od blizu, opazovali stroje in po svoje vršili nad-

zor nad izvajalci. Občina Ormož je poskrbela, da smo površino nekoliko povečali, postavili so ograjo, izvedli zasaditev in postavili klopce. Gredice so oblikovane tako, da nas bodo skozi celo leto razveseljevale tako cvetoče, kakor tudi zelene rastline. Večja drevesa so se ohranila, tako da je zagotovljena senca, pa tudi poslušanje ptičjega petja in opazovanje veveric. Odkar je park dokončan, se tukaj vsakodnevno sprehajajo stanovanjci iz oddelka tik ob parku, posedajo na klopcih in opazujejo naravo. Občina Ormož je s sofinanciranjem projekta ponovno pokazala kako zelo pomembna ji je skrb za starejše. Veseli smo dobrega sodelovanja in nove pridobitve!

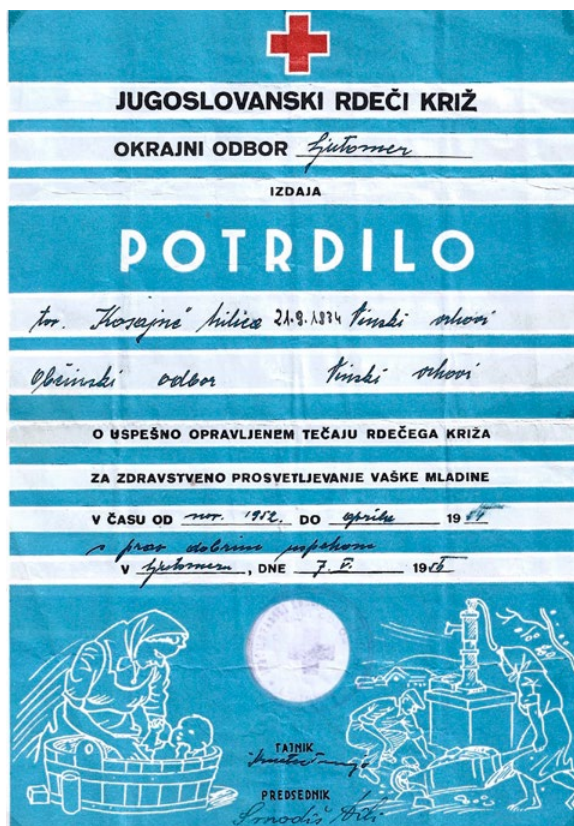
Rdeči križ Vinski Vrh

Besedilo in foto: **Mirko Fekonja**

Krajevna organizacija Rdečega križa Vinski vrh je v sklopu 58. krajevnega praznika Miklavž pri Ormožu priredila priložnostno razstavo. Razstava je bila v kulturni dvorani Miklavž pri Ormožu.

Na pobudo predsednice Andreje Krajnc sta sodelovala še domača zbiratelja in filatelista Mirko in Emil Fekonja. Na ogled so postavili vse predmete, ki so jih uporabljali člani skozi zgodovino, filatelijo, priznanja, plakete, medalje, reklamni material in fotografije.

Veliko zanimanje je bilo za prvo zastavo, ki je vedno visela na dvorani v Vinskem vrhu ob dogodkih društva. To so krvodajalske akcije, občni zbori, srečanja krvodajalcev ali veselica. Ohranjena je po naključju, zraven pa še na rokavi trak. Vse to hrani zasebni zbiratelj, ki je te predmete ohranil pred leti pred propadom.

Razstavljene so bile tudi krvodajalske izkaznice in originalno potrdilo »o opravljenem tečaju rdečega križa za zdravstveno prosvetljenje vaše mladine« iz leta 1952. Ob tem je zraven še originalna blagajniška knjiga, ki pravi o letnici ustanovitve društva in vsi pripadajoči dokumenti. Po tej knjigi, kjer so zavedena plačila in izdatki društva, se da razbrati celotna zgodovina društva. Torej je zgodovina društva znana izpred leta 1952, ko je bila nastavljena blagajniška knjiga Občinskega odbora Vinski Vrhovi.

Razstavo je obiskalo veliko krajanov, naletela je na veliko zanimanje in pozornost, predsednica Andreja Krajnc je pa obiskovalcem še podrobno obrazložila vse razstavljene eksponate, od kod izvirajo in pomen razstave.

Na osrednji proslavi Krajevne skupnosti Miklavž pri Ormožu je pa Aktiv Rdečega križa Vinski Vrh prejel tudi zlato plaketo.

Odprtje Razpršenega hotela Jeruzalem Slovenija

Besedilo in foto: Anita Bolčević destinacijska managerka

Destinacija Jeruzalem Slovenija je pridobila nov turistični produkt najvišje lokalne kakovosti Razpršeni hotel Jeruzalem Slovenija. Z operacijo Razpršeni hotel Jeruzalem Slovenija RHJS, kjer je sodelovalo pet partnerjev projekta: Občina Ormož, Občina Središče ob Dravi, Občina Sveti Tomaž, Javni zavod za turizem, kulturo in šport Občine Ormož in vodilni partner Razvojno raziskovalni center Ormož RRC Ormož, smo skupaj izvedli aktivnosti za vzpostavitev in promocijo Razpršenega hotela Jeruzalem Slovenija. Skupna vrednost operacije je 72.908,21 €, od tega sofinancirano 42.000,29 €. Operacija je financirana s strani Evropskega sklada za regionalni razvoj - ESRR, Republike Slovenije in s strani partnerjev projekta. Glavni nameni operacije so sledeči: povečati prenočitvene kapacitete na območju LAS UE Ormož, razviti turistično ponudbo s povezovanjem vseh turističnih ponudnikov na območju LAS UE Ormož, skupen nastop turističnih ponudnikov in promocija na trgu, povečati zaposlenost in kvaliteto življenja ter ohraniti poseljenost obravnavanega lokalnega okolja območja LAS, tudi zaradi razvoja. Cilj operacije: spodbujanje povezovanja lokalnih partnerjev v inovativna partnerstva in spodbujanje socialnega podjetništva in razvoj turizma.

V letu 2022 smo pričeli z delavnicami za usposabljanje ponudnikov in nas samih, kako se na pravičen način lotiti obratovanja, kateri poslovni model je najboljši za našo destinacijo, kaj želimo, da obiskovalci doživijo, ko obiščejo nastanitev, ki je vključena v Razpršeni hotel Jeruzalem Slovenija?

Po izvedenih strokovnih delavnicah, katere so bile zelo lepo obiskane s strani ponudnikov, ki že imajo nastanitve in s strani tistih, ki še razmišljajo in kreirajo ideje za priključitev v Razpršeni hotel Jeruzalem Slovenija, smo prišli do zaključka, da v vsakem primeru želimo našim obiskovalcem ponuditi najvišjo lokalno kakovost, ki jo destinacija premore, tako bodo nastanitvene kapacitete in druga turistična ponudba, ki bo pozitivno ocenjena s strani strokovne komisije, prejela certifikat teritorialne Kolektivne blagovne znamke Jeruzalem Slovenija – TKBZ Jeruzalem Slovenija. Člani strokovne komisije Akademije Izvorno slovensko, so ponudnike obiskali dvakrat. Ob prvem obisku v mesecu aprilu 2023 so svetovali 17 ponudnikom. Ob drugem obisku v mesecu maju so ponudnike, ki so izpolnjevali pogoje, ocenili. Tako je certifikat in pravico do uporabe TKBZ Jeruzalem Slovenija ter vključitev v Razpršeni hotel Jeruzalem Slovenija prejelo 15 ponudnikov.

Ključni namen vzpostavitve Razpršenega hotela Jeruzalem Slovenija je povezovanje in sodelovanje ter vzpodbujanje kratkih dobavnih verig ponudnikov najvišje lokalne kakovosti – prejemnikov TKBZ Jeruzalem Slovenija. Tako smo za ponudnike in njihove goste pripravili in nabavili materiale za vzpostavitev RHJS: rezervacijski sistem, na spletni strani www.jeruzalem-slovenija.si, logotip, vizitke za vsako nastanitev, zastavico RHJS, označevalno glineno tablo, ki jo je izdelala priznana lončarka Urška Ambrož, mapo za informiranje gostov

v več tujih jezikih, bidone za vodo iz pipe, termo posode za pripravo toplih napitkov – npr. lokalnih ekoloških čajev podjetja Botanik, kuhanega vina idr., lesene obeske za ključke, kartico ugodnosti za obiskovalce, odpiralce za vino, embalažo za rokodelske izdelke, npr. milo podjetja Žejfnica, embalažo za gastronomski spominek – npr. vino, bučno olje, piškoti, med idr. V nekaterih nastanitvah RHJS bodo ponudniki ponujali lokalni zajtrk v košarici z okusi Jeruzalem Slovenija, s tem namenom smo pripravili in nabavili materiale za pripravo zajtrka: steklene posode z leseno desko, kozarce za namaze, zelenjavo, vložnine idr., bombažne vrečke za kruh, leseni pribor in servieto iz naravnih materialov. Še vedno je odprta možnost in priložnost za podjetnike, da v svojo ponudbo vključijo dostavo zajtrkov po Destinaciji Jeruzalem Slovenija, za vse informacije smo na razpolago na Javnem zavodu TKŠ Ormož, Grajski trg 3, 2270 Ormož.

Za predstavitev nove turistične zgodbe je pomemben strokovno pripravljen promocijski material, ki predstavlja iskreno zgodbo vsakega ponudnika in nastanitve v Razpršenem hotelu Jeruzalem Slovenija, tako nam je operacija omogočila pripravo promocijskih fotografij in filmov v več tujih jezikih za vsako nastanitev. Nastala je tudi brošura ponudnikov v več tujih jezikih, zemljevid trganka, razglednice in drugi promocijski material, kot so zobotrebci z zastavico in leseni kemični svinčniki.

Vedno znova bomo sprejemali nove ponudnike v Razpršeni hotel Jeruzalem Slovenija, ki se bodo seveda pred vključitvijo usposobili na delavnicah. Izredno pomembna je udeležba na delavnicah, ker se tam spoznamo in povezujemo oz. mrežimo, kar je ključnega pomena za razvoj destinacije, naučimo se obiskovalcem pripovedovati skupne iskrene zgodbe, naučimo se, da je za našo najvišjo kakovost pomemben profesionalno oblikovan promocijski material, da v svoj promocijski material vključimo celostno grafično podobo TKBZ Jeruzalem Slovenija itn. Veliko lažje nam je skupaj graditi na turističnem produktu in ga s strokovno pomočjo pripraviti najboljše, kar zmoremo. Projekt je zasnovan trajnostno, saj želimo da naši obiskovalci začutijo naše zeleno delovanje s tem, da jih prijazno opomnimo, da lahko prispevajo k zmanjševanju ogljičnega odtisa, ohranjanju zelenega DNK destinacije, kot so npr.: prihod v in iz destinacije z javnim prevozom; potovanje po destinaciji peš, s klasičnim ali e-kolesom; da je naša voda iz pip pitna in hkrati, da varčujejo z njo, npr. ko se milijo pod tušem, da zaprejo pipo, da sortirajo odpadke, ugašajo luči, ko niso v prostoru itn.

Verjamem, da bomo tudi mi dosledni v novih zelenih navadah, v nekaterih bolj drugih manj – vsak korak šteje. Javni razpis za prijavo in vključitev v RHJS bo po načrtih na vsaki dve leti. Imate na razpolago sobo, apartma, vikend, hišo ali drugo nastanitveno kapaciteto? Ne veste kako začeti in kakšni so pogoji za priključitev v Razpršeni hotel Jeruzalem Slovenija? Oglasite se ali pokličite na Javni zavod za turizem, kulturo in šport Občine Ormož, Grajski trg 3, 2270 Ormož, M 051 337 200, anita.bolcevic@jeruzalem-slovenija.si

Ustvarjanje »zelene skupnosti« in povezovanje mest in njihovih okolij na vključujoč način

Besedilo in foto: **mag. Dominik Bombek**, vodja projektne skupine

V projektu Econnecting, ki je del programa URBACT IV, bo ekipa RRC Ormož skupaj z lokalno skupino deležnikov naslovila izzive, kot so slabša dostopnost storitev, priložnosti in potreb po zdravem ter trajnostnem okolju za prebivalce. S tovrstnimi izzivi se srečujejo mesta po vsej Evropi, saj so posledica demografskih sprememb staranja prebivalstva in zmanjšanja števila rojstev.

Ormož bo skupaj s še 8 mesti iz Italije, Madžarske, Grčije, Portugalske, Estonije, Španije, Irske in Črne Gore iskal načine in načrtoval konkretne aktivnosti, da naslovi prej omenjene izzive skozi trajnostno mobilnost in z ustvarjanjem »zelene skupnosti«, ki povezuje mesta in njihova okolja na bolj trajnosten in vključujoč način. Ustvarjanje »zelenih skupnosti« je ena izmed inovativnih in trajnostnih rešitev, ki naslavlja izzive podnebnih sprememb in urbanizacije ter zvišuje kakovost življenja prebivalstva.

Poseben poudarek bo tudi na vzpostavljanju sodelovanja med središči mest in njihovim bolj ruralnim okoljem ter kontinuirane komunikacije. Z vzpostavitev prostora za dialog in sodelovanja med mesti, politikami in strokovnjaki za trajnostnost in spodbujanje participacije prebivalcev ter skozi učenje in izmenjavo dobrih praks med projektnimi partnerji, bo nastal akcijski načrt, ki bo začrtal konkretne rešitve za trajnostno mobilnost in povezovanje skupnosti.

Ormož bo poskušal najti nove modele za vzpostavljanje trajnostne mobilnosti, saj se sooča s pomanjkanjem javnega prevoza ter posledično slabšo poveztljivostjo med mestnim in ruralnim

območjem. Prav tako ne razpolaga z zadostno infrastrukturo za električna vozila kot alternativno obliko prevoza.

V sklopu projekta bomo začrtali konkretne aktivnosti, ki bi lahko izboljšale to področje, ter olajšali dostopnost informacij o trajnostnih načinih prevoza in spodbujali prebivalstvo k uporabi le-teh z željo, zmanjšati odvisnost od avtomobilov. Podani bodo konkretni predlogi, kako izboljšati javne prevoze, kako razširiti infrastrukturo za električna vozila in kako olajšati dostop do informacij o trajnostnih načinih prevoza, da povežemo skupnost, mesto in naše ruralno okolje.

V programu URBACT IV, ki je namenjen manjšim mestom, je poseben poudarek na vključevanju lokalnih deležnikov pri oblikovanju rešitev ter na participativnih pristopih. Za ekipo RRC Ormož je to drugi projekt v sklopu tega programa v letošnjem letu, s čimer so uspeli Ormož postaviti na zemljevid URBACT mest, ki se poslužujejo učenja od drugih mest, deljenja dobrih praks ter iščejo inovativne rešitve za probleme, s katerimi se soočajo mesta.

Razvojno raziskovalni
center RRC Ormož

URBACT

Co-funded by
the European Union
Interreg

2. rokometni tabor RK Velika Nedelja

Besedilo: **RK Velika Nedelja**

Foto: **Davorin Arnuga**

RK Velika Nedelja je ob koncu šolskega leta organiziral 2. rokometni tabor za letnike 2010 in mlajše. Namen tabora je, da se otroci za nagrado po koncu šolskega leta družijo, sprostijo, zabavajo in pridobijo nove športne veščine. Pri taboru pa ne gre samo za igranje rokometu, ampak jih spodbujamo za gibanje na splošno in medsebojno druženje brez pametnih telefonov.

Zanimanje za tabor nas je letos zelo pozitivno presenetilo, saj se je tabora udeležilo 70 osnovnošolcev (lani 40), kar nas nadvse veseli, da je bilo med njimi kar 25 deklet. Dan je potekal po usta-

ljenem urniku, z dopoldanskimi in popoldanskimi treningi. Vsak dan je bil popestren kakšnim zanimivim dogajanjem, kot je obisk ormoškega bazena, nočni pohod z lučkami, kino predstavo v kulturni dvorani.

Na zaključni prireditvi so udeleženci odigrali tekmo proti svojim staršem, kjer so vse tekme zmagali mladi, nadobudni rokometiši. Druženje in tabor se je pa zaključil s piknikom oziroma kosilom. Letos se nas je skupaj s starši na koncu zbralo nekaj več kot 200.

Za organizacijo tabora je zelo pomembno odlično sodelovanje z OŠ Velika Nedelja, kjer ima ravnatelj Stanko Bezjak kot športni pedagog veliko razumevanja za aktivno preživljanje prostega časa mladih. V OŠ Velika Nedelja so poskrbeli za odlično hrano za udeležence tabora, za kar se jim zahvaljujemo. Zahvaliti se pa moramo tudi našim požrtvovalnim članom društva, ki so na različne načine poskrbeli, da je vse teklo brez težav. Ne smemo pa pozabiti na naše donatorje, ki so omogočili izvedbo zaključnega piknika, za kar se jim lepo zahvaljujemo.

Rokometaši Jeruzalema pogumno v novo sezono: ne obstanek, želja se je boriti za mesta, ki vodijo v Evropo.

Besedilo: **Uroš Krstič**

Foto: **RK Jeruzalem Ormož**

Za rokometaši Jeruzalema je več kot uspešna sezona 2022/23 v elitnem slovenskem rokometnem razredu. To je bila že dvajseta zaporedna sezona Ormožanov v najvišjem rokometnem razredu v državi. Daljši staž imajo le tri ekipe, ki se tudi lahko pohvalijo z trikrat ali celo štirikrat večjim proračunom. To so Celje Pivovarna Laško, Gorenje Velenje in Trimo Trebnje. Pod vodstvom trenerja Saše Prapotnika, tudi selektorja mladinske

reprezentance Slovenije, so Jeruzalemčiki v državnem prvenstvu osvojili 11. mesto, v pokalnem tekmovanju so pa osvojili celo srebrno medaljo. V velikem finalu so na prepolnem Hardeku morali priznati premoč rokometasem iz Celja. »Najprej nekaj besed glede našega dolgega staža v najvišjem rangu tekmovanja. To je v prvi vrsti zasluga odličnega dela z mlajšimi selekcijami, kjer spadamo v sam vrh slovenskega rokometu. Imamo to smolo,

da zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ne moremo v svojih vrstah zadržati najboljših domačih igralcev. Verjemite, da bi se z igralci, kot so Miha Kavčič, Tilen Kosi, Gašper Horvat in ob obstoječem kadru, ki smo ga sestavili za novo sezono 2023/24, borili za najvišja mesta v državi. Druga zelo pomembna stvar je, da imamo vso podporo lokalnega okolja. Tu mislim na dolgoletno podporo s strani Občine Ormož in njenih županov, na sponzorje, donatorje, navijače Ormožane, osnovne šole Ormož, Ivanjkovci, Miklavž pri Ormožu, Velika Nedelja, Gimnazijo Ormož, gasilska društva iz Ormoža, Hardeka, Ivanjkovcev, redarje, čistilke, čistilce, hišnike, lokalne medijske hiše Radio Prlek, Štajerski tednik, KTV Ormož. To so le nekateri našeti, ki prispevajo, da je naš klubski mozaik, sestavljen od dna do vrha in da se že dve desetletji lahko enakovredno kosamo z najboljšimi klubi v državi. Vsem iskreni hvala lepa! Sicer smo pa s sezono zelo zadovoljni. Končno 11. mesto v državnem prvenstvu ni realno. Po pokalnem Final 4 smo bili fizično ter psihično popolnoma izčrpani in izgubili nekaj tekem, ki jih drugače ne bi. Zato nekoliko nižja uvrstitev v državnem prvenstvu. Srebro na Pokalu Slovenije, ob štirih vrhunskih rokometnih predstavah v dveh dneh na prepolnem Hardeku, je pa bila le pika na i uspešni sezoni,« je o minuli sezoni in o klubskem mozaiku, ki mora biti sestavljen iz najmanjših do največjih kamenčkov, da je lahko uspešen, spregovoril predsednik kluba Mladen Grabovac.

V sezono s kar enajstimi mlajšimi selekcijami

V klubu bodo letos pri mlajših selekcijah krenili s kar enajstimi ekipami. Mladinci bodo napadali vrnitev v 1. mladinsko ligo. Pri

kadetih bosta letos v državnem prvenstvu nastopali dve ekipi, ki bosta sestavljeni iz igralcev Jeruzalema in Velike Nedelje. Ekipa Jeruzalem/V. Nedelja (letniki 2007/08) bo napadala preko kvalifikacij uvrstitev v 1. kadetsko ligo. Ekipa V. Nedelja/Jeruzalem (letniki 2008/09) bo zaigrala v 2. ligi. Starejši dečki A (letniki 2009), lanskoletni državni podprvaki, bodo tudi letos poskušali ujeti Final 4. Starejši dečki B (letniki 2010/11) pa bodo letos tekmovali z dvema ekipama. Prva ekipa bo igrala pod imenom Jeruzalem/M. Gorišnica, druga pod imenom M. Gorišnica/Jeruzalem. V sezono bosta krenili še ekipi mlajši dečki B (2012/13) in mlajši dečki C (2013/14) ter selekcija mini rokomet, ki bo igrala regijsko ligo, katero bodo sestavljali klubi Jeruzalem Ormož, Velika Nedelja in Moškanjci Gorišnica. V klubu bomo imeli tudi dve selekciji deklet. Te bodo igrale za starejše deklice A (letnice 2009/10) in starejše deklice B (2010/11), in sicer oboje pod imenom M. Gorišnica/Jeruzalem. »Kot vidite bomo pri mlajših selekcijah sodelovali s sosednjimi klubi, kot sta Velika Nedelja in Moškanjci Gorišnica. Le tako imamo dovolj veliki bazen igralcev ter igralcev, da se lahko enakovredno kosamo z največjimi klubi v državi. Obenem bo priložnost za igro dobilo večje število igralcev kot običajno in na račun igre jih bo cel kup, namesto da zaradi pomanjkanja igre pustijo rokomet, ostalo v tem prelepem športu. Pred nami je že zaradi številčnosti otrok ter celotne organizacije prevozov in tekem težka sezona. V prvi vrsti še vedno iščemo kvalitetne trenerje iz okolice, kjer smo pa popolnoma podhranjeni. Tudi tukaj se podobno kot pri igralcih spogledujemo s trenerji iz Hrvaške,« je še o velikem problemu v ormoškem klubu glede trenerjev povedal predsednik Grabovac.

Uslužbenca RRC Ormož na Urbact university na Švedskem

Besedilo in foto: **Matjaž Kosi**

Zadnje dni meseca avgusta sta uslužbenca RRC Ormož Dominik Bombek in Matjaž Kosi zastopala Ormož na dogodku Urbact University v tretjem največjem švedskem mestu Malmö. Na dogodku je bilo čez 400 udeležencev iz kar tridesetih evropskih držav. Dogodek je bil uvod v vse prihajajoče Urbactove projekte na ravni celotne Evrope.

Poleti smo se v Ormož razveselili dejstva, da sta obe prijavi projektov, katerih partner je tudi Razvojno raziskovalni center RRC Ormož, bili odobreni. Tako sta pred nami pomembni dve leti, v katerih se bosta izvajala tako imenovana »zelena projekta« Econnecting in EcoCore. Oba projekta se trudita vnesti čim več zelenih vsebin na naše področje. Econnecting se ukvarja z zelenimi prehodi na ravni povezanosti vasi z mestom Ormož, medtem ko bo EcoCore poskušal vzpostaviti čimbolj zeleno okolje v obrtni coni Ormož.

Slovenija je kot članica EU zavezana k temu, da postanejo njena industrija, gospodarstvo in vsi aspekti življenja čimbolj naravi prijazni in prej omenjena Urbactova projekta se ukvarjata ravno s tem. Tako boste v prihajajočih letih za projekta in vse njune prihajajoče aktivnosti zagotovo še slišali.

Ponovna uporaba kot trend razvite družbe

Besedilo in foto: **CPU, EKO Ormož**

Imate tudi vi težave z izdelki, ki so še funkcionalno uporabni, a jih ne potrebujete več? Kar 10 kg jih nastane letno na osebo in za te posebej poskrbi **Center ponovne uporabe (CPU) in EKO Ormož**, saj to niso odpadki. Na lokaciji Grajski trg 3 – EKO lahko nabavite izdelke po sistemu krožne rabe. Na Vrazovi 9 **lahko oddate še uporabne izdelke za CPU**. Namenjen je prenosi in obnovi še uporabnih izdelkov za vnovično uporabo. Tako se z zelenim gospodarstvom povezuje več konceptov (zelena rast, krožno gospodarstvo, industrijska simbioza, učinkovita raba virov, trajnostni razvoj), v grobem so pa vsem skupni trije cilji: učinkovita raba virov in materialov s trajnostno proizvodnjo in potrošnjo, zagotavljanje zelenih delovnih mest ter krepitev socialne enakosti. Skupine izdelkov, ki so primerni za ponovno uporabo in jih občani lahko oddajo v centru:

- **Tekstil:** oblačila, obutev, plišaste igrače, zavese, posteljnina, blago ...
- **Pohištvo:** omare, kredence, stoli, fotelji ...
- **Oprema za dom:** lonci, kozarci, krožniki, skodelice, luči, ure, vaze, drobni predmeti ...
- **Knjige in CD-ji:** knjige, CD-ji, DVD-ji, kasete, vinilke ...
- **Športna in otroška oprema:** smuči, čelade, rolerji, kolesa, rolke, drsalke, uteži, kolesa, vozički, gugalnice, hojice, igralne blazine, stolčki za hranjenje ...
- **Gospodinjski aparati in pripomočki:** sušilniki hrane, tehnične, mlinčki, sesalniki, kavni aparati, mešalniki, ožemalniki, pekači, kuhinjski roboti ...
- **Drugo:** darila, modni dodatki, obutev.

Obiskovalci v CPU in EKO Ormož imajo možnost spoznati praktične primere inovativne obnove, kot je upcycling, ki presega recikliranje. Možnost sodelovanja občanov v konceptu kroženja virov podpira tudi Občina Ormož. Gre za preprosto idejo, ki stremi k dematerializaciji in prinaša nove trende prihodnosti, ki vključujejo okoljsko in družbeno odgovornost. Ljudem, ki so leta čakali na zaposlitev, vrača dostojanstvo in možnost za delo, v obliki učnega centra spodbuja kreativnost in zelene poklice prihodnosti. Sodelovanje v ponovni uporabi ni le etična motivacija,

Možnost popravil in izdelave novih izdelkov v EKO Ormož prispeva k ponovni uporabi in varčevanju z viri.

www.facebook.com/CenterPonovneUporabe

ampak tudi finančna, saj lahko veliko privarčujete. Statistika kaže, da na letni ravni porabi oseba za oblačila in obutev za vse štiri letne čase minimalno 450 €, oprema za dom in družino ter prosti čas predstavlja podoben znesek. Z nakupi izdelkov iz ponovne uporabe so cene izdelkov 10 % prve cene, zato je mogoče na letni ravni precej privarčevati, kar je tudi praksa v tujini.

- Vrazova 9, Grajski trg 3
2270 ORMOŽ
- 031 689 920 (Cvetka)
- ormoz@cpu-reuse.com
- Pon.-pet.: 7:00 - 15:00

Zbiranje prijav za preglede vinogradov za potrditev pojava zlate trsne rumenice v zvezi s finančnim nadomestilom

Besedilo: **Simona Rajh**

Z namenom obvladovanja zlate trsne rumenice v Sloveniji je vlada sprejela in objavila Uredbo o ukrepih za zatiranje in preprečevanje širjenja zlate trsne rumenice (Uradni list RS, št. 85/23). Glede na stopnjo razširjenosti in okuženosti vinogradov so določena razmejena območja za zlato trsno rumenico za območje zahodne, jugovzhodne in severovzhodne Slovenije, ki so sestavljena iz okuženih in varovalnih pasov.

Uredba v žariščih okužbe v varovalnih pasovih kot tudi v okuženih območjih (nova določba) določa obvezno odstranjevanje okuženih oziroma simptomatičnih trsov.

V žariščih okužbe v varovalnih pasovih kamor spadajo naslednje katastrske občine:

Podgorci, Bresnica, Strjanci, Litmerk, Libanja, Mihalovci ter Središče ob Dravi

- odredi odstranitev in uničenje okuženih/ simptomatičnih trsov v vinogradih za pridelavo grozdja fitosanitarni inšpektor. Vinogradnik lahko v tem primeru vloži vlogo za **odškodnino za uničene trse** na Upravo za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin v skladu z določbami Zakona o zdravstvenem varstvu rastlin. Če so izpolnjeni pogoji iz navedenega zakona, je vinogradnik upravičen do odškodnine (tržna vrednost uničenih rastlin in izpad dohodka).

V okuženih območjih kamor spadajo katastrske občine v občini Ormož: Vičanci, Senešci, Sodinci, Velika Nedelja, Šardinje, Hum, Lahonci, Žvab, Runeč, Stanovno, Ivanjkovci, Žerovinci, Cerovec Stanka Vraza, Veličane, Mali Brebrovnik, Veliki Brebrovnik, Vinski Vrh, Miklavž, Hermanci, Gomila, Kog, Vuzmetinci, Kajžar, Zasavci, Lačaves, Jastrebc, Vitan, Pavlovski Vrh, Pavlovci, Hardek, Ormož, Ključarovi pri Ormožu in občina Sveti Tomaž

- vinogradniki sami odstranjujejo in uničujejo simptomatične trse v vinogradih za pridelavo grozdja. V tem primeru lahko vložijo vlogo za **finančno nadomestilo za uničene trse** na Agencijo za kmetijske trge in razvoj podeželja v skladu z Uredbo o ukrepih za zatiranje in preprečevanje širjenja zlate trsne rumenice. Če so izpolnjeni pogoji iz navedene uredbe, je vinogradnik upravičen do finančnega nadomestila (tržna vrednost uničenih rastlin in izpad dohodka).

V matičnih vinogradih, matičnjakih in trsnicah na celotnem območju Slovenije (ni pomembno, ali je okuženo območje ali varovalni pas) odreja odstranjevanje okuženih/simptomatičnih trsov fitosanitarni inšpektor. Imetnik je upravičen do odškodnine za uničene trse v skladu z zakonom o zdravstvenem varstvu rastlin.

Finančno nadomestilo

Za pridobitev finančnega nadomestila za odstranjene in uničene posamezne trse v vinogradu na okuženem območju zlate trsne rumenice je potrebno **prijaviti pregled**. Preglede vinogradov za potrditev pojava zlate trsne rumenice na terenu bodo opravljali fitosanitarni pregledniki, ki bodo po pregledu izdali dokument-zapisnik o potrditvi pojava zlate trsne rumenice.

Pomembno:

- Zapisnik o potrditvi pojava zlate trsne rumenice se izda samo za vinograd, ki ima GERK z rabo 1211 in leži na okuženem območju in ni matični vinograd.
- Vinogradnik bo upravičen do finančnega nadomestila v skladu z Uredbo samo v primeru, če skupno število uničenih simptomatičnih trsov ne presega deleža 20 % vseh rastlin trte v vinogradu.
- Če je v vinogradu 20 % ali več trsov s simptomi, se bo vinogradnik lahko prijavil na razpis MKGP za prestrukturiranje ali obnovo vinogradov.

Prijava za pregled

Nosilec kmetijskega gospodarstva ali kontaktna oseba kmetijskega gospodarstva lahko prijavo za pregled vinograda odda sam ali s pomočjo kmetijskega svetovalca ali fitosanitarnega preglednika.

Pri prijavi mora vinogradnik posredovati naslednje podatke:

- ✓ ime, priimek, naslov nosilca kmetijskega gospodarstva, KMG MID;
- ✓ GERK (ali več GERK-ov): številka (številke);
- ✓ občino in katastrsko občino za vsak GERK posebej;
- ✓ kontaktno osebo kmetijskega gospodarstva za pregled in kontakt, obvezna je telefonska številka zaradi dogovora za pregled, e-naslov.

Zbiranje – vnašanje prijav

KGZ Ptuj

Izpostava Ormož

Simona Rajh simona.rajh@kgz-ptuj.si 041 645 537

Pregled na terenu in izdaja dokumenta

Fitosanitarni pregledniki bodo preglede v vinogradih opravili v roku največ 5 delovnih dni po obvestilu oziroma prijavi. Pri pregledu mora biti navzoč nosilec kmetijskega gospodarstva ali kontaktna oseba kmetijskega gospodarstva.

Fitosanitarni preglednik, ki je pregledal posamezni vinograd ali vinograde na navzočnost simptomov zlate trsne rumenice, izda dokument - zapisnik o potrditvi pojava zlate trsne rumenice v vinogradu v posameznem letu, in sicer najkasneje v roku 5 delovnih dni po pregledu.

Zapisnik se NE izda na kraju samem, temveč se po opravljenem pregledu pošlje vinogradniku po pošti ali elektronski pošti, glede na dogovor.

Vložitev vloge in finančno nadomestilo

Na Upravni enoti je potrebno po pregledu fitosanitarnega preglednika prijaviti v RKG podatke, ki izkazujejo dejansko stanje v

vinogradu, in v RKG vložiti zapisnik fitosanitarnega preglednika.

Kako vložiti vlogo in vsebina vloge

Vlagatelj ali njegov pooblaščenec vloži vlogo za dodelitev finančnega nadomestila na Agencijo. Vloga se vloži elektronsko v aplikaciji Tržni ukrepi, ki se nahaja v sklopu E-Kmetije. Za dostop je potrebno digitalno potrdilo.

V posameznem letu vlagatelj vloži samo eno vlogo za pridobitev finančnega nadomestila.

Roki za vložitev vloge

Za izplačila finančnega nadomestila v tekočem letu se vloge vlagajo **od 10. do 31. oktobra** tekočega leta.

O vlogi in izpolnjevanju pogojev do finančnega nadomestila bo Agencija odločila z odločbo. Odločbe bodo izdane najpozneje do 4. decembra tekočega leta.

V občini Ormož se je 1. septembra v šolo odpravilo 1023 osnovnošolcev

Besedilo in foto: **Karolina Putarek**

V občini Ormož bo (po začetnih podatkih) v novem šolskem letu 2023/24 na vseh osnovnih šolah 1023 šolarjev, na gimnaziji bodo v vseh treh srednješolskih programih imeli 304 dijake, v Glasbeni šoli Ormož pa v vseh štirih oddelkih 283 učencev.

Na OŠ Ormož bo skupaj 342 šolarjev, prvi razred jih bo obiskovalo 30, deveti razred pa 44 šolarjev. Na OŠ Velika Nedelja bo 230, na podružnični šoli Podgorci pa 84 šolarjev. V Veliki Nedelji imajo 19 prvošolcev, v Podgorcih 21. Osnovno šolo zaključuje 17 šolarjev. Na OŠ Ivanjkovci bo skupaj 128 šolarjev, 12 v prvem razredu in 22 v devetem. V tamkajšnji vrtci je vpisanih 60 otrok. OŠ Miklavž pri Ormožu bo imela 176 šolarjev in v podružnični šoli na Kogu 30. V Miklavžu bo 11 prvošolcev, na Kogu 6. Deveti razred v Miklavžu pri Ormožu bo obiskovalo 21 šolarjev. OŠ Stanka Vraza Ormož bo obiskovalo 33 šolarjev. Letos se jim bo priključilo 6 novih, od tega bodo 3 v prvem razredu. Sicer pa

ima OŠ Stanka Vraza v obravnavi okrog 100 otrok po osnovnih in srednjih šolah ter vrtcih v občini Ormož, Središče ob Dravi, Sveti Tomaž, Gorišnica, Mala Nedelja in Ljutomer.

Na Gimnaziji Ormož bodo (zaenkrat) skupaj v vseh treh srednješolskih programih (gimnazijski, predšolska vzgoja in zdravstvena nega) 304 dijaki, v prvih letnikih jih bo 91 ter skupaj 50 maturantov.

Na Glasbeni šoli Ormož je v program glasba – instrumenti (individualni pouk) 234 učencev. Predšolsko glasbeno vzgojo in glasbeno pripravnico bo obiskovalo 13 otrok, v plesni pripravnici (balet) bo 20 otrok. 16 jih bo pa sestavljalo oddelke mažorete.

Varnost na cestah

Za varnost na cestah na letošnji prvi šolski dan so na pomoč, kot že vsako leto, priskočili gasilci iz celotne občine in prve štiri dni tudi člani Avto moto društva Ormož. Policisti Policijske postaje Ormož in redarstvo Spodnjega Podravja so pa za varnost skrbeli prvih 14 dni. Na najbolj obremenjenem preloži za pešce v mestu Ormož stojita tudi maskoti Avto moto zveze Slovenije, ki bosta opozarjali voznike na nevarnost še naslednjih 30 dni.

 FRIZERSKI STUDIO 040-283-931 Frizerski studio Tina Sprejem strank po predhodnem naročilu. Tina Karba s.p., Žerovinci 17,2259 Ivanjovci								NAVDUŠENA PRIPADNOST ŠPORTNEMU KLUBU	ZELO DOLGE RJAVE ALGE	INGRID BERGMAN	PESNIK GRAFE- NAUER	MAKE- DONSKO LJUDSKO KOLO	PRISTA- JALNA ALI VZLETNA STEZA	JAVNO OBJAVLJEN POGOVOR Z ZNANO OSEBO	DELAVEC V STIKALNI POSTAJI
								STARA PISAVA IZ MEZOPO- TAMIJE							
								BLODNJAK							
								PAMET			SESTAVNI DELI SKELETA MEJA, LIMITA				
								UTRIP, BITJE, PULZ				APETIT PRI JEDI			
								JUŽNO- AMERIŠKA KUKAVICA			PLAVALKA ISAKOVIČ				
								ŽGANA GLINA						VLADIMIR LAMUT	
								STRAŠNO BITJE						OMREŽJE, INTERNET	
AVTOR: MATJAŽ HLADNIK	SUHA ŽITNA STEBLA	NAUK O RAVNO- TEŽJU PLINOV IN TELES	OBJEKT ČEZ REKO	OMAR NABER	MODERNA ZVRST GLASBE	ZNAME- NITOST V PULI	ČIVK NA TWITTERJU SLOVESNE BESEDE OB KOZARCU				NAŠA PEV- KA (MAJA) PRIJETNO DIŠEČA SNOV				
RAZVOJ, KI POTEKA SAM OD SEBE										NIZEK ŽENSKI GLAS ŠAHOVSKA FIGURA				LJUBI- TELJSKI FOTOGRAFI	LETALO Z ENOJNIMI KRILI
AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC DICAPRIO								GL. MESTO GANE LENNON. VDOVA ONO					FRANC EKAR		
TRETJI PROGRAM RADIA SLOVENIJA				AMERIŠKA POP PEVKA (KATY) KONICA, BODICA					MORMONEC MANJŠI CITROËN						
GESLO, VODILO					NATAŠA ABRAM TULEC, TOK ZA PUŠČICE		ŠTEVILO 8					JAPONSKI DRŽAVNIK HIROBUMI			
ADI SMOLAR			DRŽA, POLOŽAJ KOT PRI ORIENTA- CIJI				VAJA PRI KARATEJU NAPOVED PRIHODA					SADNA PIJACA PRIPADNIK SEKTE ZA NAGOTO			
POMOČ: ADAMIT ANI LAMINARIJA ŠAMOT	TETOVAŽA KUŠČAR TOPLIH DEŽEL					NERJAVNO JEKLO EROSIVI SPREMLJE- VALCI				ČRNO OBLAČILO ŽUPNIKOV RADIOAK. EL. (At)					
V SNEG NAREJENA OZKA POT				PRIŽNICA TELESNA PREVLEKA				OLEG ANTONOV ALFI NIPIC			PEVKA LOVATO VEČJI KOS PAPIRJA				
NRAVO- SLOVEC					BREZ- PRAVNO LJUDSTVO AFRIŠKI VELETOK				KRAŠKI GRAFIK (LOJZE) TURŠKI BOGATAŠ						
ŠIROKO JAPONSKO OBLAČILO						IZVEDENEC V ANATO- MIJI ELTON JOHN							TONI NIEMINEN LALE ÜLKER		
OKUŽBA								ITALIJAN. NARAVO- SLOVEC (GALILEO)							
PEVKA VERBOTEN								TURŠKI DRŽAVNIK (MUSTAFA KEMAL PAŠA)							

Rešitev križanke – geslo iz osenčenih polj prepisite na dopisnico in jo do petka, 6.10.2023 pošljite na naš naslov: Občina Ormož, Ptujška c. 6, 2270 Ormož.

Sponzor nagraadne križanke je Frizerski studio Tina, Tina Karba s.p., Žerovinci 17, 2259 Ivanjovci.

1. nagrada – 1x moško striženje
2. nagrada – 1x žensko striženje
3. nagrada – 1x nega las olaplex

Nagrajenci križanke v mesecu juniju 2023:

1. nagrada: Ana Dovečar, Mihovci pri Veliki Nedelji 10b, 2274 Velika Nedelja
2. nagrada: Anica Nemec, Podgorci 14, 2273 Podgorci
3. nagrada: Jožica Križanič, Veličane 45, 2259 Ivanjovci

Nagrajenci so že bili obveščeni po pošti.

MARTINOVANJE V ORMOŽU 2023

Petek, 10. november
ROCK PARTYZANI

Sobota, 11. november
IGOR IN ZLATI ZVOKI
in ANSAMBEL GADI

*Vstopnine
ni!*